

વાહકજન્ય રોગો અટકાયતી અને નિયંત્રણ :

પગલાં અને આયોજન

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન

(૧) -:: અનુક્રમણિકા :-

અ.નં.	વિગત	પાના નંબર
૧	અનુક્રમણિકા	૧
૨	અમદાવાદ શહેર વિશે જાણકારી	૨
૩	પ્રસ્તાવનાં	૨
૪	વાહકજન્ય રોગચાળાનાં પ્રકાર અને જવાબદાર કારણો	૫
૫	મચ્છરજન્ય રોગોનાં પ્રકાર અને લક્ષણો	૬
૬	ડેન્ગ્યુ તાવનાં લક્ષણો	૭
૭	ચીકનગુનિયા તાવનાં લક્ષણો	૮
૮	મેલેરીયા મેટ્રીક્સ ઇન્ડાઇસીસ	૯
૯	ડેન્ગ્યુ કેસોની સીઝનાલીટી	૧૧
૧૦	મેલેરીયા સ્લાઇડ પોઝીટીવીટી રેટ	૧૧
૧૧	સ્લાઇડ ફાલ્સીપારમ રેટ	૧૨
૧૨	મેલેરીયા રોગનું આર.સી.એચ. અને હોસ્પીટલનાં કેસોનું તુલના	૧૩
૧૩	લીક વર્કરોની કામગીરી	૧૩
૧૪	સમગ્ર શહેર વિસ્તારને ફિવર સર્વે, ઇન્ટ્રાડોમેસ્ટીક એક્ટીવીટી અંતર્ગત આવરી લેવાની જરૂર	૧૪
૧૫	મચ્છર નિયંત્રણ કાર્યક્રમ અંતર્ગતની ત્રૂટિઓ	૧૪
૧૬	સને ૨૦૧૨ નાં વર્ષ માટેનું આયોજન	૧૫
૧૭	દૈનિક કામગીરી માટે જરૂરી સુપરવિઝન માટેનું આયોજન	૧૬
૧૮	અ.મ્યુ.કો.હદની ફરતો પરા વિસ્તારમાં મચ્છરનાં પોરાનાશક કામગીરી માટેનું આયોજન	૧૭
૧૯	ઇન્ડોર રેસીડ્યુઅલ સ્પ્રે	૧૭
૨૦	એન્ટોમોલોજીકલ સર્વેલન્સ	૧૮
૨૧	તળાવોની વેજીટેશનમુક્ત જાળવણી	૧૮
૨૨	લોજીસ્ટીક્સ	૧૮
૨૩	આરોગ્ય વિષયક લોક જાગૃતિ કેળવવા માટેની પ્રવૃત્તિઓ	૧૯
૨૪	વર્લ્ડ બેંકની સહાય	૨૦
૨૫	મચ્છર નિયંત્રણ-માસ વાઈઝ ઇન્ટર સેક્ટર એક્શન પ્લાન.	૨૧
૨૬	મચ્છર ઉપદ્રવ / મચ્છરજન્ય રોગચાળાનાં નિયંત્રણ માટે મેલેરીયા વિભાગની કામગીરી	૨૭
૨૭	મચ્છર ઉપદ્રવ / મચ્છરજન્ય રોગચાળાનાં નિયંત્રણ માટે અન્ય વિભાગની કામગીરી	૩૦

વાહકજન્ય રોગો અટકાયતી અને નિયંત્રણ : પગલા ને આયોજન

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, આરોગ્ય-મેલેરીયા વિભાગ
વાહકજન્ય રોગચાળો અટકાવવા માટેનો એક્શન પ્લાન

(૨) અમદાવાદ શહેર :-

અમદાવાદ શહેરની સ્થાપના ઈ.સ. ૧૪૧૧ માં થઈ હતી. જેને ૬૦૦ વર્ષ પૂર્ણ થયેલ છે. અમદાવાદ શહેર ભારત દેશમાં ૭ (સાતમા) નંબરે અને ગુજરાત રાજ્યનું સૌથી મોટું સાબરમતી નદીનાં કિનારે આવેલું શહેર છે. બોમ્બે રાજ્યનાં ભાગલાં પછી અમદાવાદ શહેર સને ૧૯૬૦ પછી ગુજરાત રાજ્યની રાજધાની રાજધાની હતી અને સને ૧૯૭૦ માં ગાંધીનગર ખાતે આ રાજધાની શીફ્ટ કરવામાં આવેલ. અમદાવાદ શહેરની વસ્તી સને ૧૯૮૧ માં ૨૮.૭૭ લાખ જેટલી હતી અને સને ૨૦૦૧ માં ૩૫.૦૦ લાખ તેમજ સને ૨૦૧૧ નાં સેન્સસ મુજબ આશરે ૫૬.૬૮ લાખ જેટલી વસ્તી નોંધાયેલ છે. જેનો વિસ્તાર સને ૧૯૮૧ માં ૧૯૦.૮૪ ચો.કિલોમીટરથી વધીને સને ૨૦૧૧ માં ૪૬૭ ચો.કિલોમીટર વ્યાપેલો છે. અમદાવાદ શહેરનું સુચારૂ સંચાલન માટે વહીવટી વિકેન્દ્રીકરણ કરી અમદાવાદ શહેરને ૬ (છ) ઝોન (ઉત્તર / દક્ષિણ / મધ્ય / પૂર્વ / પશ્ચિમ / નવા પશ્ચિમ) માં વહેંચાયેલ છે. દરેક ઝોનને ૮૦,૦૦૦ ની વસ્તી મુજબ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં કુલ ૬૪ વોર્ડ કરવામાં આવેલ છે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં કુલ ૬ (છ) ઝોન માટે આરોગ્ય વિભાગનાં મુખ્ય વડા તરીકે આરોગ્ય અધિકારીશ્રીને નિમવામાં આવેલ છે. કુલ ૬ (છ) ઝોન - મેલેરીયા વિભાગની કામગીરીના જરૂરી સુપરવિઝન / મોનીટરીંગ કરવા માટે આરોગ્ય અધિકારીશ્રીનાં તાબા હેઠળ ૧(એક) આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટશ્રી અને પ્રતિ ઝોન દીઠ એક મેલેરીયા સુપરવાઈઝર / મેલેરીયા ઈન્સ્પેક્ટર તથા કુલ ૬૪ વોર્ડ ૧ (એક) દીઠ મેલેરીયા સબ ઈન્સ્પેક્ટરની નિમણૂક કરવામાં આવેલ છે. તમામ વોર્ડ વિસ્તારમાં વર્કરો દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીનું જરૂરી સુપરવિઝન / રિપોર્ટિંગ સંબંધિત વોર્ડનાં મેલેરીયા સબ ઈન્સ્પેક્ટર દ્વારા કરવામાં આવે છે.

(૩) પ્રસ્તાવનાં :-

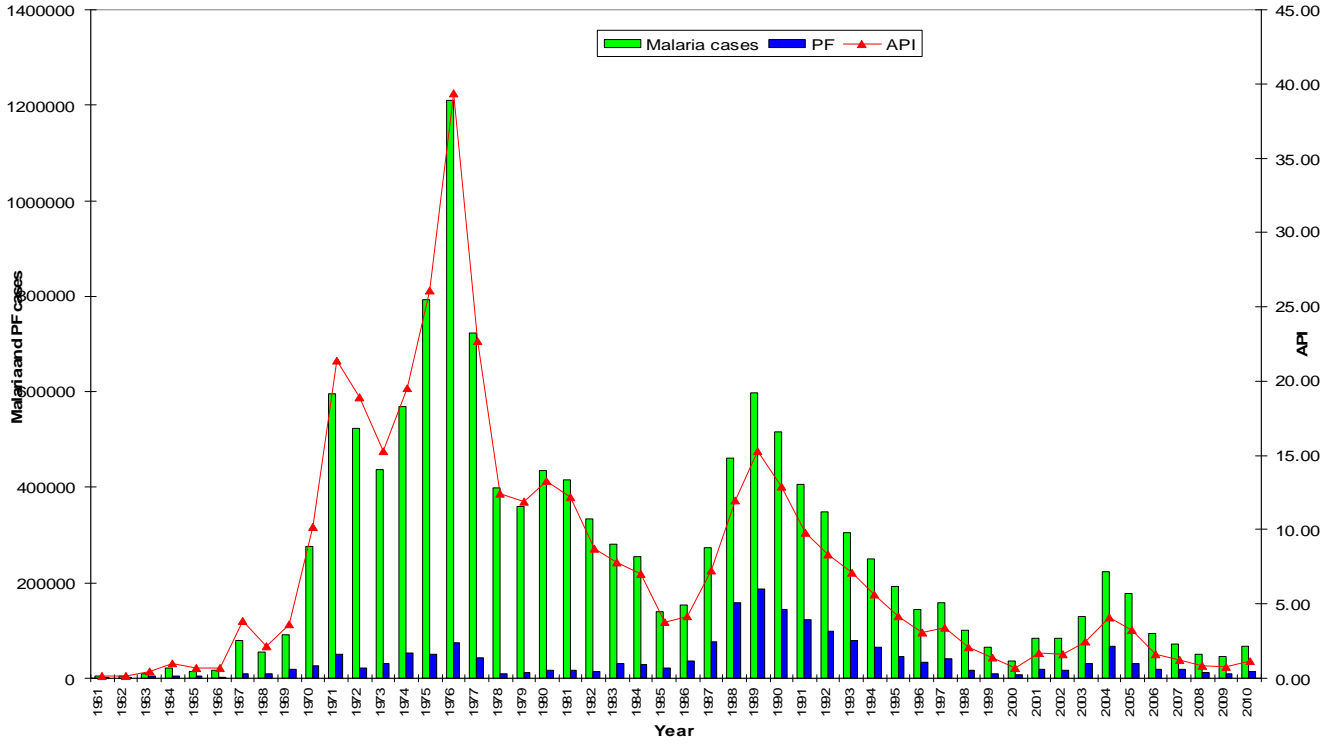
અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારની વસ્તી આશરે ૫૫.૬૮ લાખ તથા બહારથી આવતા માઈગ્રન્ટ લોકોને ધ્યાનમાં લેતા અંદાજિત ૬૫ લાખ જેટલી કુલ વસ્તી થાય છે. જેમાં અમદાવાદ શહેરમાં ૩,૦૦૦ જેટલી ચાલી અને ઝુપડપટ્ટી (ચાલી વિસ્તારો) આવેલા છે. ઉપરોક્ત વિસ્તારની વસ્તી અંદાજિત ૩૦ લાખની ઉપર છે. જેના માટે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં આરોગ્ય વિભાગ દ્વારા ૫૭ વોર્ડનાં શહેરી આરોગ્ય કેન્દ્ર મારફતે રસીકરણ, જનરલ ઓ.પી.ડી., એન્ટીનેટલ સારવાર, કિશોરીને માર્ગદર્શન, મમતા દિવસની ઉજવણી, જન્મ-મરણ, લગ્ન નોંધણી તેમજ રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમો જેવા કે પોલીયો, ટી.બી., એચ.આઈ.વી. એઈડસ,

વિટામીન-એ સપ્લીમેન્ટરીસ તથા એપીડેમીક રોગોનું સર્વેક્ષણ જેમાં પાણીજન્ય રોગો જેવા કે કમળો, ટાઈફોઈડ, કોલેરા, ઝાડા ઉલ્ટી અને વાહકજન્ય રોગો જેવા કે મેલેરીયા, ડેન્ગ્યુ, ચીકુનગુનિયા, જાપાનીસ એન્સેફલાયટીસ, ક્રિમીઓન કોંગો વાયરસ, ચાંદીપુરા વાયરસ જેવી વિવિધ પ્રકારની સેવાઓ કરવામાં આવે છે. આમ અમદાવાદ શહેરમાં વાહકજન્ય અને પાણીજન્ય રોગચાળો પ્રવર્તમાન હોઈ પુરતી તકેદારીનાં પગલાંરૂપે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં આરોગ્ય વિભાગ, સરકારી / મ્યુનિસિપલ હોસ્પિટલો, ઈજનેર વિભાગ, એસ્ટેટ વિભાગ, બગીચા ખાતુ, રેલ્વે, ગુજરાત એસ.ટી., એ.એમ.ટી.એસ., તમામ સરકારી / અર્ધ સરકારી, નામાંકિત રાષ્ટ્રીય / આંતર રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓનાં સહયોગ અને સુઆયોજન કરી અને શહેરમાં વસતાં નાગરીકો તરફથી પુરતા પ્રમાણમાં તકેદારી લેવામાં આવે તો ઉપરોક્ત રોગચાળાને કાબુમાં શકાય તેમ છે.

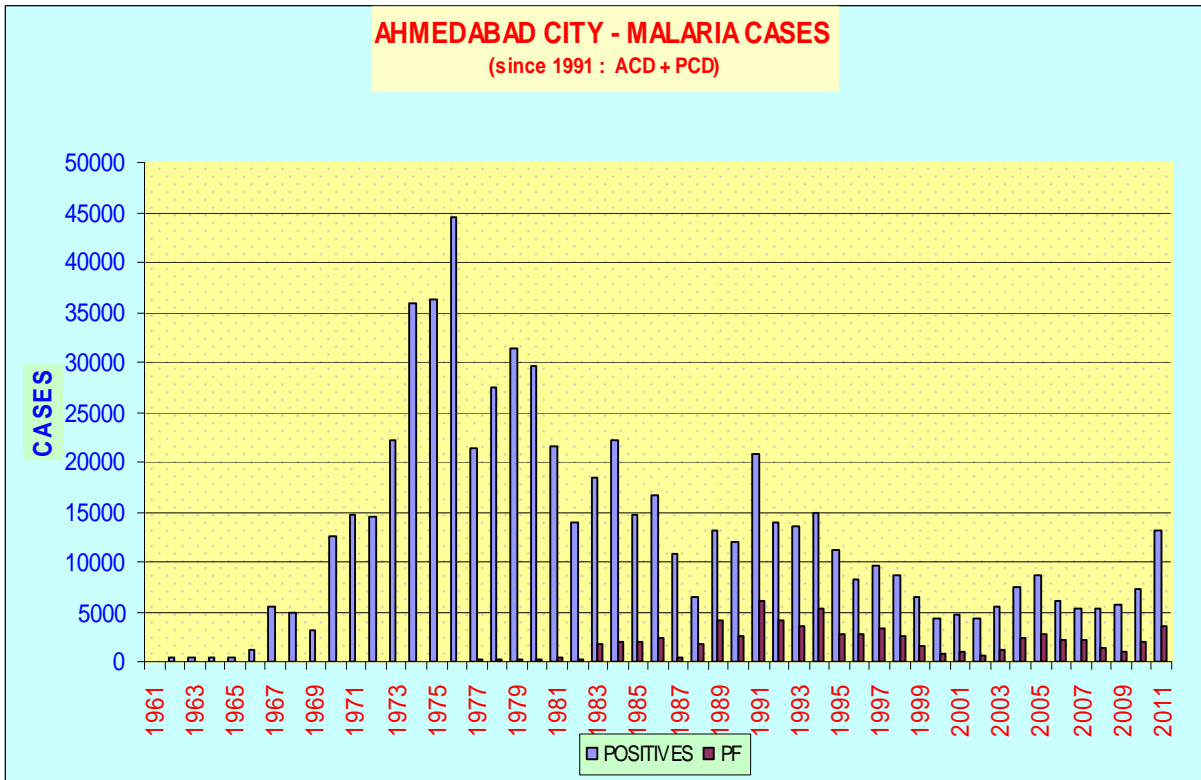
અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં સરકારી અને મ્યુ. કોર્પોરેશન સંચાલિત જનરલ હોસ્પિટલમાં સને ૨૦૧૦ માં સાદા મેલેરીયાનાં ૫,૨૭૩ કેસ, ઝેરી મેલેરીયાના ૧,૮૨૦ કેસ, ચીકુનગુનિયાનાં ૫૩ કેસો નોંધાયેલ હતા, જ્યારે સને ૨૦૧૧ માં સાદા મેલેરીયાનાં ૮,૮૭૩ કેસ, ઝેરી મેલેરીયાનાં ૩,૬૫૮ કેસ, ચીકુનગુનિયાનાં ૪૩ કેસો નોંધાયેલ છે. જે બાબત દર્શાવે છે કે સને ૨૦૧૧ માં મેલેરીયા, ડેન્ગ્યુ, ચીકુનગુનિયાનાં કેસોમાં વધારો નોંધાયેલ છે. આ રોગ ચેપી એનોફીલીસ સ્ટીફ્ફનસાઈ અને એડીસ ઈજીપ્તી મચ્છરનાં કરડવાથી થાય છે. વાહકજન્ય રોગચાળો થવાનું મુખ્ય કારણ દર ૭ વર્ષનો સાયકલીક ટ્રેન્ડ તેમજ હેલ્થ વિભાગ દ્વારા વધારવામાં આવેલ સર્વેલન્સ સીસ્ટમમાં પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલો, ક્લીનીક્સ નો સમાવેશ કરવાથી અને ક્લોરોક્વીન ટેબલેટમાં રેજીસ્ટ્રેટ નોંધાવાથી અને જાહેર જનતામાં મચ્છર ઉત્પત્તિ સ્થાનો / મચ્છરજન્ય રોગો નિયંત્રણ વિષયક જાગૃતિનાં અભાવનાં કારણે, ચોમાસાની સીઝન દરમ્યાન વરસાદ અનિયમીત પડવાનાં કારણો પડકારરૂપ છે. આ ઉપરાંત અ.મ્યુ.કો. નાં પેરીફેરલ વિસ્તારમાં ચાલતી સંખ્યાબધ્ધ કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટો પણ છે કે જ્યાં મહત્તમ પાણીનો સંગ્રહ કરી રાખવામાં આવતો હોવાથી મચ્છરની ઉત્પત્તિ થાય છે. આ ઉપરાંત પંચમહાલ, ગોધરા, મધ્ય પ્રદેશ વિગેરે જેવા વિસ્તારોમાં વાહકજન્ય રોગોનું પ્રમાણ મહત્તમ હોઈ શહેરમાં રોજીંદા મજૂરી માટે આવતો મજૂર વર્ગ ઉપર જણાવેલ વિસ્તારોમાંથી આવતાં હોઈ તેઓ મચ્છરજન્ય રોગો માટે વાહક તરીકેની ભુમિકા ભજવતાં હોઈ છે. જેમાં અમુક કિસ્સામાં આ પ્રમાણ જોવા મળેલ છે. જે ધ્યાનમાં રાખતાં ચોમાસાની સીઝન શરૂ થતા પહેલાં તમામ વિભાગો અને લોક જાગૃતિ દ્વારા, કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટો ખાતે ફિવર સ્ક્રીનીંગ દ્વારા સમયસર યોગ્ય પગલાં ભરવામાં આવે તો મચ્છર ઉત્પત્તિ / મચ્છરજન્ય રોગો ઉપર નિયંત્રણ મેળવી શકાય તેમ છે. સને ૧૯૬૧ થી ૨૦૧૧ દરમ્યાન નોંધાયેલ સાદા મેલેરીયા અને ઝેરી મેલેરીયાનાં કેસો દર્શાવતો ગ્રાફ નીચે મુજબ છે.

સને ૧૯૬૧ થી ૨૦૧૦ દરમ્યાન સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યમાં અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં નોંધાયેલ સાદા મેલેરીયા અને ઝેરી મેલેરીયાનાં કેસો દર્શાવતો ગ્રાફ નીચે મુજબ છે. જે ધ્યાનમાં લેતા સ્પષ્ટ થાય છે કે મેલેરીયા રોગ સાઈકલીકલ ટ્રેન્ડ દર્શાવે છે. જેથી દર ૭ થી ૮ વર્ષે મેલેરીયા રોગનાં કેસોમાં વધારો જોવા મળતો રહે છે.

Malaria Situation of Gujarat State from 1961 to 2010

AHMEDABAD CITY - MALARIA CASES
(since 1991 : ACD + PCD)

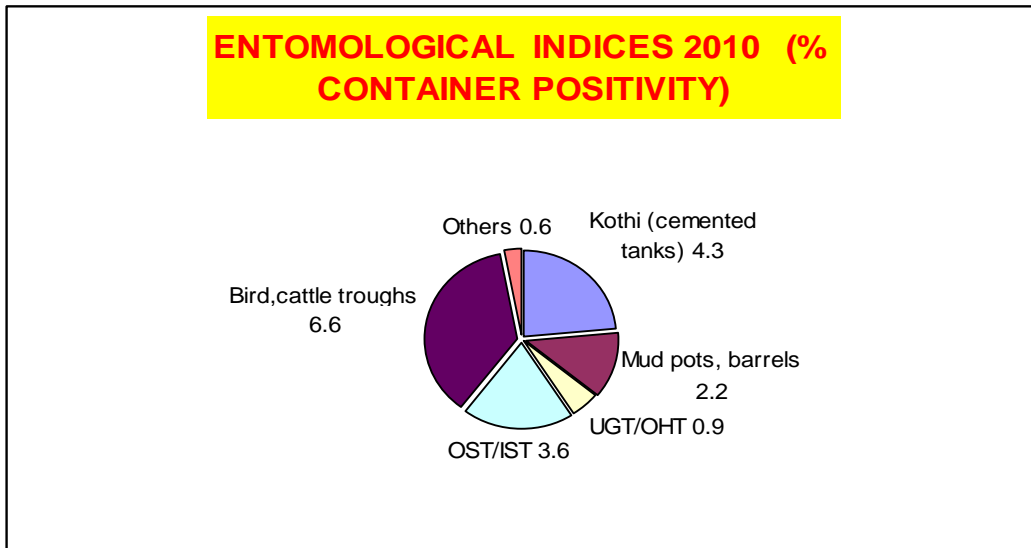

(૪) વાહકજન્ય રોગચાળાનાં પ્રકાર અને જવાબદાર કારણો :-

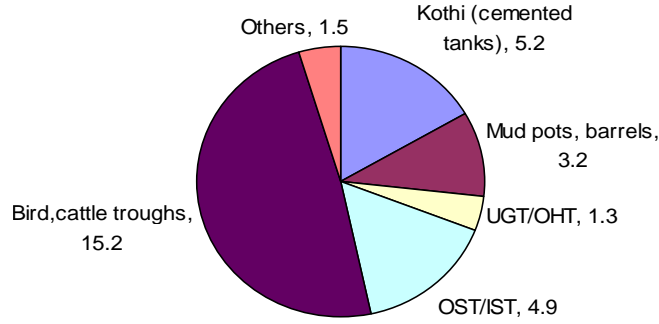
અમદાવાદ શહેર વિસ્તાર ઉષ્ણકટીબંધમાં આવેલ છે. અને સમગ્ર વર્ષ દરમ્યાન મોટા ભાગે શહેરનું હવામાન મચ્છરનાં જીવનચક્રને માફક આવે તેવું છે. કારણ કે મહત્તમ ઉનાળામાં ૪૫ ડીગ્રી સુધી જ્યારે ન્યુનતમ શીયાળામાં ૧૩ ડીગ્રી નોંધાતુ હોઈ છે. આ ઉપરાંત અરબી સમુદ્ર પરથી વાતા પવનમાં કાયમી ભેજનું પ્રમાણ આખા વર્ષ દરમ્યાન સરેરાશ દિવસોમાં પણ ૫૦% થી ઉપર નોંધાય છે. તથા વર્ષનો સરેરાશ વરસાદ પણ જુન થી સપ્ટેમ્બર માસ દરમ્યાન ૭૮૦ મી.મી. જેટલો નોંધાય છે. આ બધી અનુકુળતાઓનાં કારણે મચ્છર ઉત્પત્તિ અને મચ્છરજન્ય રોગો જેવા કે મેલેરીયા, ડેન્ગ્યું, ચીકુનગુનિયાનાં કેસો અમદાવાદ શહેરમાં ઋતુ પ્રમાણે પ્રવર્તમાન છે.

(૪.૧) મચ્છરના ઉત્પત્તિ સ્થાનો :-

અમદાવાદ શહેરમાં મચ્છરના આ રોગોને ફેલાવતાં મચ્છરો ઘર, ઓફિસ કે સંસ્થાકીય મકાનોમાં આવેલ અન્ડરગ્રાઉન્ડ અને ઓવરહેડ પાણીની ટાંકીઓ, એરકુલર, રેફ્રિજરેટર, ફુલદાની, કન્સ્ટ્રક્શન સાઈડ, ખાડા, ખાબોચીયા, કે મકાનમાં રાખી મુકવામાં આવેલ કોઈપણ ભંગારમાં ભરાય રહેલા પાણીમાં પેદા થાય છે. અમદાવાદ શહેરમાં એન્ટોમોલોજીકલ ટીમ દ્વારા સર્વે કરવામાં આવતા, સમગ્ર અમદાવાદ શહેરમાં નીચે મુજબ મચ્છરના ઉત્પત્તિ સ્થાનો મળી આવેલ હતા. મચ્છરજન્ય રોગો જેવા કે મેલેરીયા, ડેન્ગ્યું, ચીકુનગુનિયા રોગનાં મચ્છરો ચોખ્ખા પાણીમાં પેદા થતા હોઈ આ રોગને ફેલાતો અટકાવવા માટે ઘર / ઓફિસ વિગેરેમાં ઉપયોગ કરવામાં આવતાં પાણી સંગ્રહીત પાત્રો જેવા કે માટલું, કોઠી, પીપ, ઓવર હેડ ટેન્ક, અન્ડર ગ્રાઉન્ડ ટેન્ક, સ્કેપ વિગેરેનો નિયમીત ધોરણે સર્વે હાથ ધરી મચ્છરનાં પોરાનો નાશ કરવો તે વિકલપ જ યોગ્ય ગણાય છે. જ્યારે ગંદા પાણીમાં પેદા થતા ક્યુલેક્ષ મચ્છર જે ફક્ત ત્રાસદાયી મચ્છર હોઈ રોગ ફેલાવા માટે સક્ષમ નથી.

ENTOMOLOGICAL INDICES 2011 (% CONTAINER POSITIVITY)

(પ) મચ્છરજન્ય રોગોના પ્રકાર :-

મેલેરીયા:- જે માદા એનોફીલીસ મચ્છર મેલેરીયા દર્દને કરડીને ચેપી બને છે. અને જે તંદુરસ્ત વ્યક્તિને કરડે તો, તે વ્યક્તિ ચેપી બની જાય છે. અને ૧૦ થી ૧૪ દિવસની પછી મેલેરીયા થાય છે. મેલેરીયા મુખ્યત્વે ચાર પ્રકારના છે. જેમાં મુખ્યત્વે પીવાયવેક્સ અને પીફાલ્સીફારમ અમદાવાદ શહેરમાં કેસો માટે મુખ્યત્વે જવાબદાર પરોપજીવી છે. વર્ષ દરમિયાન નોંધાતા મેલેરીયાના કેસોમાં પીવાયવેક્સનું પ્રમાણ ૭૦% અને પીફાલ્સીફારમના કેસોનું પ્રમાણ ૩૦% હોય છે. મેલેરીયાથી થતા મૃત્યુમાં મોટાભાગે મરણ પીફાલ્સીફારમના કારણે નોંધાય છે. પરંતુ છેલ્લા બે વર્ષના આંકડા તપાસતાં પીવાયવેક્સના કિસ્સામાં પણ મૃત્યુ આંક નોંધાયેલ છે.

મેલેરીયા રોગ ના લક્ષણો :-

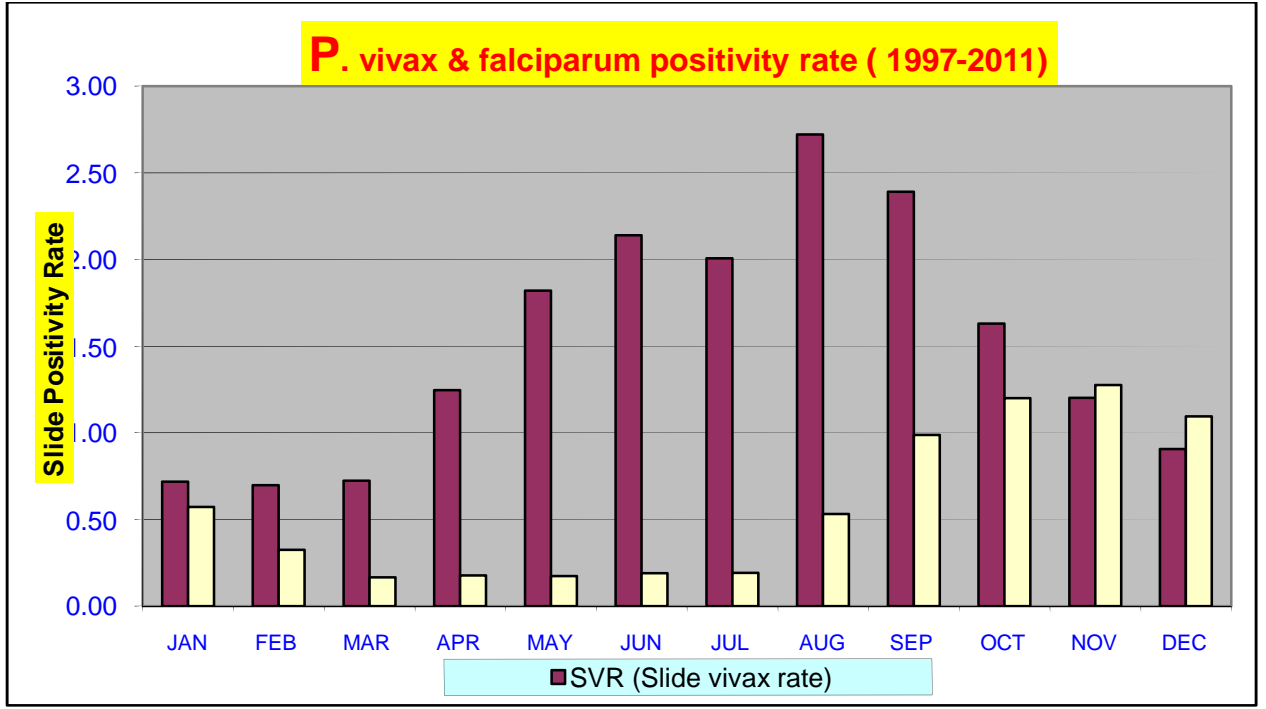
ટાઢ ચડીને તાવ આવે.

માથુ દુઃખે, શરીર દુઃખે, કળતર થાય.

તાવ ઉતરે ત્યારે પુષ્કળ પરસેવો વળે.

ઉલટી કે ઉબકા આવે.

ભુખ ન લાગવી, પેટમાં સખત દુઃખાવો, બેભાન અવસ્થા.

ઉપર દર્શાવેલ ગ્રાફ છેલ્લા ૧૫ વર્ષની સરેરાશ સાદા મેલેરીયા અને ઝેરી મેલેરીયાનાં કેસોની સીઝન પ્રમાણે સીઝનાલીટીનો છે. જે જેતા માલુ પડે છે કે સાદા મેલેરીયાનાં કેસો માહે જાન્યુઆરી થી માર્ચ માસ દરમ્યાન સરેરાશ અને માહે એપ્રિલ થી ઓક્ટોબર માસ દરમ્યાન મહત્તમ નોંધાય છે. જ્યારે ઝેરી મેલેરીયાનાં કેસો માહે ઓગષ્ટ થી ડિસેમ્બર માસ દરમ્યાન મહત્તમ નોંધાય છે. આ સમયગાળા દરમ્યાન દર્દીઓનાં મૃત્યુ થવાની સંભાવનાં વધારે રહે છે.

--: ડેન્ગ્યુ ::-

ડેન્ગ્યુ:- ડેન્ગ્યુનો તાવ એડીસ મચ્છર કરડવાથી ડેન્ગ્યુ વાયરસથી થતો રોગ. ડેન્ગ્યુ વાયરસ મુખ્યત્વે ચાર પ્રકારના છે.

(દ) ડેન્ગ્યુ તાવના લક્ષણો:-

ડેન્ગ્યુના લક્ષણોમાં મુખ્યત્વે મોટાભાગના કિસ્સાઓમાં એસીમ્ટોમેટીક સ્ટેજ, અમુક કિસ્સાઓમાં ડેન્ગ્યુ ફીવર અને ૩% થી ૪% કિસ્સાઓમાં ડેન્ગ્યુ હેમરેજીક ફીવર અને ૧% થી પણ ઓછા કિસ્સામાં ડેન્ગ્યુ શોક સીન્ડ્રોમના લક્ષણો દેખાય છે. અચાનક તાવ, ખુબ શરીર દુઃખે, માથુ દુઃખે, આંખની પાછળ દુઃખે, ઉલટી, ઓછો પેશાબ, ચક્કર, રતાશ પડતા લોહીવાળા ડાઘ, ચામડીમાં લોહી ઝરવાથી થાય છે. ડેન્ગ્યુ ફીવરમાં હાડકાનો દુઃખાવો પુષ્કળ થવાથી તેને બ્રેક બૉન ફીવર પણ કહે છે. ડેન્ગ્યુ શોક સીન્ડ્રોમમાં મૃત્યુની શક્યતાઓ પણ વધારે છે.

DENGUE PREVALENCE

YEAR	SERUM SAMPLES TESTED	DENGUE POSITIVES	SERO POSITIVITY (%)	DEATHS
2006	903	146	16.2	7
2007	1826	220	12.0	10
2008	2579	326	12.6	8
2009	2116	265	12.5	4
2010	4309	574	13.3	5
2011	6053	612	10.1	5

Two dengue diagnostic sentinel centres – VSGH & CIVIL HOSPITAL
Current year onwards two more centres, LG & SCL Hospital will be provided kits by GOG, which will further strengthen sample diagnosis

ડેન્ગ્યું રોગ ભૂપૃષ્ઠ રીતે આ ક્ષેત્રમાં મળી આવતો અને ફેલાતો રોગ છે. શંકાસ્પદ તાવનાં દર્દીઓનાં મેળવવામાં આવતાં લોહીના નમુના પૈકી લગભગ ૧૦% થી ૧૨% ડેન્ગ્યું પોઝીટીવ કેસો નોંધાતાં હોઈ છે. સને ૨૦૦૬ થી ૨૦૧૧ દરમ્યાનની સ્થિતી ઉપરનાં કોષ્ટકમાં જોઈ શકાય છે. તમામ વોર્ડ અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો / રેફરલ હોસ્પિટલો, જનરલ હોસ્પિટલો ખાતે ઓ.પી.ડી.માં આવતાં તાવનાં દર્દીઓ પૈકી શંકાસ્પદ ડેન્ગ્યું તાવનાં દર્દીઓનો લોહીનો નમુનો મેળવવા આવે છે. દર વર્ષ વધારો કરવામાં આવતો હોઈ સને ૨૦૦૬ થી ૨૦૧૧ દરમ્યાન ૬ ગણા જેટલો વધારે છે. મેલેરીયા વિભાગનાં સંકલન દ્વારા ડેન્ગ્યું પરિક્ષણ માટે શેઠ વા.સા.મ્યુ.જન.હોસ્પિટલ અને સીવીલ જન.હોસ્પિટલ, અસારવા ખાતે ડેન્ગ્યું પરિક્ષણ માટે મોકલવામાં આવે છે. .

(૭) ચિકુનગુનિયા તાવના લક્ષણો:-

સખત તાવ આવવો.

હાથ પગના સાંધા જકડાઈ જવા.

ઉલટી કે ઉબકા આવવા.

શરીર ઉપર રતાશ પડતા ચકામાં ઉપસી આવવા.

ચિકુનગુનિયા:- ચિકુનગુનિયા એ અર્બો વાયરસથી થતો રોગ છે. જે ચેપી “એડીસ ઈજીમી” મચ્છર કરડવાથી થાય છે.

અમદાવાદ શહેરમા મેલેરીયાનુ પ્રમાણ:- સને ૧૯૬૧ થી લઈને ૨૦૧૧ સુધીના મેલેરીયા રોગનુ પ્રમાણ નીચે મુજબ દર્શાવેલ ગ્રાફમાં જોઈ સકાય છે. આ રોગ અમદાવાદ શહેરની કાયમી બિમારી છે. અને પાછલા વર્ષોમાં સાદા મેલેરીયાનુ પ્રમાણ ઉચુ રહેલ છે, પરંતુ હાલના વર્ષોમાં જેરી મેલેરીયા(પી, ફાલ્સી પારમ) પ્રમાણ વધતુ થાય છે. સાથે મરણ નુ પ્રમાણ પણ ઉચુ રહેવા પામેલ છે. મેલેરીયા રોગનુ ઝોન વાઈઝ એનાલીસીસ કરતા નવા પશ્ચિમ ઝોન આ રોગ નુ પ્રમાણ વધારે જોવા મળેલ છે. છેલ્લા ૧૫ વર્ષના આંકડાઓ જોતા

એપ્રિલથી જુન માં જે સાદા મેલેરીયા ના કેસો માં જે વધારો જોવા મળેલ છે તે રીલેપ્સ કેસ હોય છે. અને ઓગસ્ટ થી નવેમ્બરમાં જે સાદા મેલેરીયા ના કેસમાં જે વધારો જોવા મળેલ છે તે સીઝમાં ઉત્ત્પન થતા મચ્છરોને કારણે હોય છે. અને ઝેરી મેલેરીયા સપ્ટેમ્બરથી ડીસેમ્બર વધારો જોવા મળે છે..

(૮) મેલેરીયા-મેટ્રીક્સ ઈન્ડેક્સીસ :-

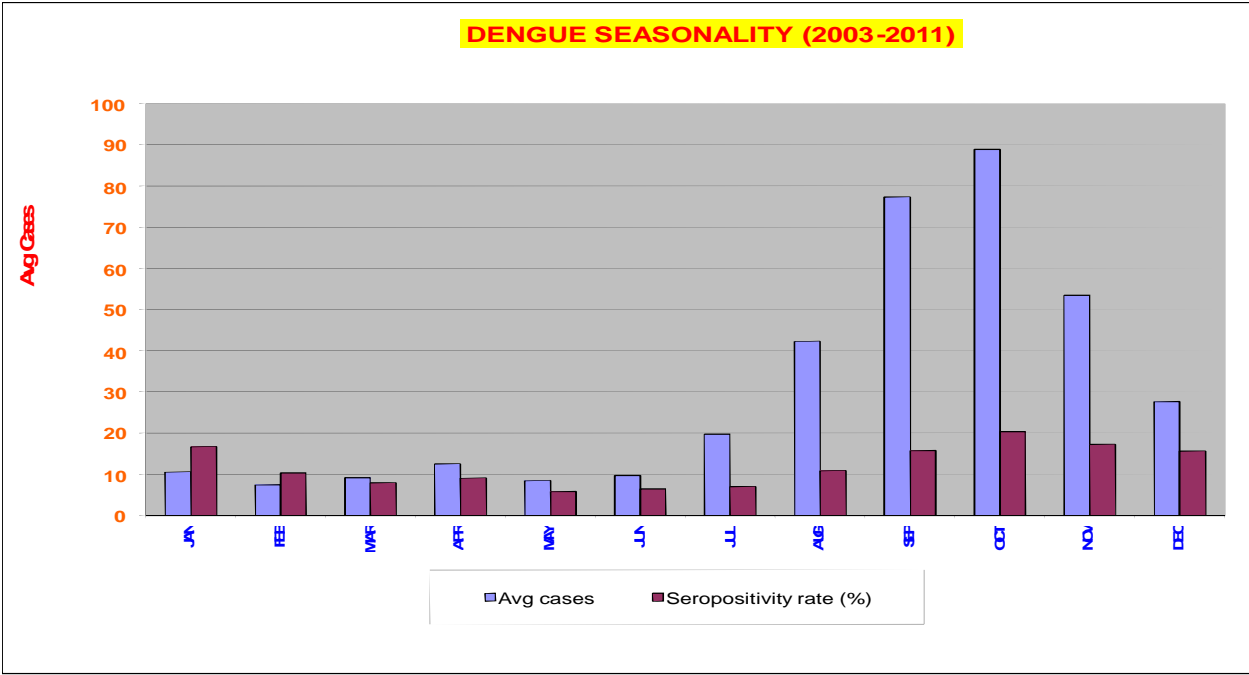
ABER : એન્યુલ બ્લડ એક્ઝામીનેશન રેટ: ટોટલ મેલેરીયા પોઝીટીવ કેસ ★ ૧૦૦/ મધ્યવર્તી વસ્તી

નેશનલ ટાર્ગેટ મુજબ એન્યુલ બ્લડ એક્ઝામીનેશન રેટનું પ્રમાણ વાર્ષિક ૧૦% જેટલું હોય છે. **RCH** લોન્ચ કર્યા પહેલા આ પ્રમાણ ૫.૬% હતું, પરંતુ **RCH** બાદ આ પ્રમાણ ૧૧.૬% થયેલ છે. અને છેલ્લા બે વર્ષ માં કેસોમાં પણ ખુબજ વધારો જોવા મળેલ છે. (૫૦% વધારો જોવા મળેલ છે) પરંતુ સ્લાઈડ કલેક્શનમાં વધારો જોવા મળેલ નથી જે ઈમ્યુવ કરવાની જરૂર છે.

AMC: MALARIOMETRIC INDEX – ABER*

Yr '20	BSE	Pf	Total +ves	ABER	
01	185790	948	4615	5.3	5.6
02	159623	651	4251	4.4	
03	194438	1116	5444	5.3	
04	270933	2314	7402	7.3	
05	457055	2759	8593	12.0	11.6
06	533300	2217	6054	14.0	
07	477397	2100	5224	9.9	
08	542922	1371	5296	11.2	
09	600289	1022	5677	11.6	
10	584278	1920	7193	10.6	
11	594308	3658	13531	10.7	

(૯) ડેન્ગ્યુંનાં કેસોની સીઝન પ્રમાણે સીઝનાલીટીનો ગ્રાફ નીચે દર્શાવવામાં આવેલ છે.

Prevalence: Endemic throughout year with transmission season August to December

માહે ઓગષ્ટ થી ડિસેમ્બર માસ દરમ્યાન ડેન્ગ્યુંનાં કેસો મહત્તમ જોવા મળે છે. આ સમયગાળા દરમ્યાન ઘરવપરાશી પાણી સંગ્રહીત પાત્રો જેવા કે માટલું, કોઠી, પીપ તેમજ ઓવર હેડ ટેન્ક, અન્ડર ગ્રાઉન્ડ ટેન્ક, સ્કેપ વિગેરેને હવા શુસ્ત ઢાંકણથી કે તાડ પતરીથી ઢાંકીને રાખવા ઉપરાંત ડેન્ગ્યું તાવનો મચ્છર દિવસ દરમ્યાન કરડતો હોવાથી તેનાથી બચવા માટે દિવસ દરમ્યાન પણ મચ્છરદાનીનો ઉપયોગ, મોસ્કીટો રિપેલ્ટ ક્રીમ, ઓઈલ, અગરબત્તી વિગેરે જેવા વ્યક્તિગત રક્ષણ અપનાવવું તે હિતાવહ છે.

(૧૦) મેલેરીયા સ્વાઈડ પોઝીટીવ રેટ:-

SPR:સ્વાઈડ પોઝીટીવ રેટ: ટોટલ મેલેરીયા પોઝીટીવ કેસ*૧૦૦/ટોટલ બ્લડસ્મીયર.

સમગ્ર શહેરમાં ૨૦૦૧ થી ૨૦૦૪ સુધી પોઝીટીવ રેટ ૨.૭% જેટલો હતો. જે RCH લોન્ચ કર્યા બાદ માં કેસો માં ઘટાડો જોવા મળેલ છે. ૨૦૧૧ના વર્ષમા ડબલ જેટલો થયેલ છે.

AMC: MALARIOMETRIC INDEX – SPR*				
Yr '20	BSE	Pf	Total +ves	SPR
01	185790	948	4615	2.5
02	159623	651	4251	2.7
03	194438	1116	5444	2.8
04	270933	2314	7402	2.7
05	457055	2759	8593	1.9
06	533300	2217	6054	1.1
07	477397	2100	5224	1.1
08	542922	1371	5296	0.9
09	600289	1022	5677	0.9
10	584278	1920	7193	1.2
11	594308	3658	13531	2.3

• **SPR* : Slide Positivity Rate – Total Malaria Positives * 100/ Total Blood Smear Examined (BSE) – Indicate percent positives of malaria cases – better indicator to know malaria transmission intensity, excluding time period.**

• **Post RCH period it halved in spite of inclusion of newly merged area**

• **During 2011 it almost doubled.**

(૧૧) સ્વાઈડ ફાલ્સીપારમ રેટ:-

SFR:સ્વાઈડ ફાલ્સીપારમ રેટ: કુલ ઝેરી મેલેરીયા ના કેસો*100/કુલ તપાસેલ બ્લડ સ્મીયર.

સમગ્ર શહેરમાં ૨૦૦૧ થી ૨૦૦૪ સુધી પોઝીટીવ રેટ ૦.૬% જેટલો હતો. જે RCH લોન્ચ કર્યા બાદ માં કેસો માં ધટાડો જોવા મળેલ છે. ૨૦૧૦ની તુલનામા ૨૦૧૧ના વર્ષમા ઝેરી મેલેરીયા ના કેસોમાં વધારો જોવા મળેલ છે. ડબલ જેટલો થયેલ છે.

AMC: MALARIOMETRIC INDEX – SFR*				
Yr '20	BSE	Pf	Total +ves	SFR
01	185790	948	4615	0.5
02	159623	651	4251	0.4
03	194438	1116	5444	0.6
04	270933	2314	7402	0.8
05	457055	2759	8593	0.6
06	533300	2217	6054	0.4
07	477397	2100	5224	0.4
08	542922	1371	5296	0.2
09	600289	1022	5677	0.2
10	584278	1920	7193	0.3
11	594308	3658	13531	0.6

• **SFR* : Slide Falciparum Rate – Total Pf cases * 100/ Total Blood Smear Examined (BSE) – Indicate percent positives of Pf cases – better indicator to know Pf transmission intensity, excluding time period.**

• **Post RCH period it halved in spite of inclusion of newly merged area**

• **During previous two years 2011 & 2012, Pf cases had doubled (since April 2010 New National Drug Policy was implemented replacing Fever Radical Treatment which was in operation since 1997).**

(૧૨) મેલેરીયા રોગનુ **RCH** અને હોસ્પીટલ કેસો ની તુલનાત્મક:-

મેલેરીયા રોગ નુ પ્રમાણ **RCH** સરખાણીમા હોસ્પીટલમાં કેસોના નિદાનમાં વધારે જોવા મળેલ છે. અને સ્વાઈડ કલેક્શનમાં પણ વધારો જોવા મળેલ છે. જ્યારે **RCH** લોહીના નમુના ની સંખ્યા વધવી જોઈએ તેના કરતા ઓછી જોવા મળેલ છે. જેની સામે કેસોમાં વધારો જોવા મળેલ છે. (અમુક કેસો છુટી ગયેલ હોઈ શકે છે.) જે પરથી ફલિત થાયછેકે ફિલ્ડની કામગીરી નબળી જણાય છે.

RCH vs Hospitals – Trend Analysis of Malaria Prevalence						
YEAR	RCH – UHCs			PCD HOSPITALS		
	BSE	MALARIA CASES	SPR	BSE	MALARIA CASES	SPR
2005	341542	4907	1.4	115513	3686	3.2
2006	397355	2818	0.7	145945	3236	2.2
2007	336329	2926	0.9	142287	2308	1.6
2008	382488	3370	0.9	161028	2005	1.3
2009	400630	3481	0.9	199659	2196	1.1
2010	352820	3981	1.1	231458	3212	1.4
2011	334202	7158	2.1	260106	6373	2.3

- Since 2005 the trend of malaria positivity was declining in both the independent agencies.
- 2010 onwards the cyclical increasing trend has set up showing rising cases in both agencies; Fever Radical Treatment was withdrawn from April 2010 onwards.
- In 2011 with increasing trend the BSE in RCH should have increased instead of decline, missing positives in community for enhanced transmission

(૧૩) લીક વર્કરની કામગીરી:-

મેલેરીયા રોગ નુ પ્રમાણ ૨૦૦૭ થી ૨૦૧૦ ની સરખાણીમા ૨૦૧૧ના વર્ષમાં ખુબજ વધારો જોવા મળેલ છે. અને સ્વાઈડ કલેક્શનમાં પણ ખુબજ ઘટાડો લીક-વર્કરની હડતાળના કારણે જોવા મળેલ છે. ૬૦% મેલેરીયા કેસો લીક-વર્કર દ્વારા , અને ૪૦% કેસો **RCH** માં **OPD** ડીટેક્ટ થવા જોઈએ તેની સામે ૨૭% કેસો લીક-વર્કર દ્વારા અને ૭૩% **OPD** ડીટેક્ટ થાય છે. સમગ્ર અમદાવાદ ની ૫૫.૬ લાખ ની વસ્તીની સામે લીક-વર્કર દ્વારા મેલેરીયાની કામગીરી માટે ૩૩.૩ લાખ વસ્તી કવર કરવામાં આવે છે. લીક-વર્કરોને સ્વાઈડ કલેક્શન માટે રૂ. ૫/- ઈન્સેન્ટીવ આપવા આવે છે.

RCH ANALYSIS - Link Workers Performance				
YEAR	Blood Smear Collected by LWs	P vivax	P falciparum	Total Malaria Cases Detected
2007	252663	723	469	1192
2008	286693	842	220	1062
2009	296738	857	186	1043
2010	249605	752	184	936
2011	219741	1119	352	1471
In 2011 blood smear collection had declined, instead of rising with the positive cases (strike effect and impact)				

(૧૪) સમગ્ર અમદાવાદ શહેરને ફીવર-સર્વે તથા ઈન્ટ્રાડોમેસ્ટીક સ્વેમાં આવરી લેવાની જરૂરીયાત જણાય છે.

આગામી અમદાવાદ શહેરમાં મેલેરીયા કેસોના આંકડા સને-૧૯૬૧થી એકત્રીત કરવામાં આવે છે અને પાછલા વર્ષોમાં સાદા મેલેરીયા કેસોનું પ્રમાણ ઉચું જોવા મળેલ છે પરંતુ છેલ્લા ૨૦ વર્ષોમાં મેલેરીયાના કેસોનું પ્રમાણ વધુ જણાય છે અને મૃત્યુનું પ્રમાણ પણ ઉચું રહેવા પામેલ છે જે નીચેના ગ્રાફમાં સ્પષ્ટ દર્શાઈ આવે છે. મેલેરીયાના રોગોનું ઝોન વાઈઝ એનાલીસીસ કરતાં નવા પશ્ચિમ ઝોનમાં રાણીપ, વેજલપુર, સરખેજ વોર્ડ દક્ષિણ ઝોનમાં કાંકરીયા, ખોખરા, બહેરામપુરા, વટવા, પૂર્વ ઝોનમાં રખિયાલ, ઉત્તર ઝોનમાં નરોડા રોડ, પશ્ચિમ ઝોનમાં ચાંદખેડા વોર્ડમાં રોગોના કેસોનું પ્રમાણ વધારે જોવા મળેલ છે. વધુમાં નીચેનો ગ્રાફ જોતાં જાન્યુઆરીથી ડીસેમ્બર સુધી મન્ય વાઈઝ છેલ્લા ૧૫ વર્ષમાં એટલે કે ૧૯૯૭ થી એવરેજ મેલેરીયાના કેસોને ધ્યાને લઈએ તો સાદા મેલેરીયાના કેસો વધવાની શરૂઆત એપ્રિલથી શરૂ થાય છે અને વધુ કેસો ઓગષ્ટ, સપ્ટેમ્બર માસમાં નોંધાયેલ છે. જ્યારે ઝેરી મેલેરીયાના કેસોમાં વધવાની શરૂઆત માહે-ઓગષ્ટ થી ચાલુ છે અને ઓક્ટોમ્બર થી નવેમ્બર માસમાં સૌથી વધુ કેસો નોંધાયેલ છે.

(૧૫) મચ્છર નિયંત્રણ કાર્યક્રમમાં નીચે મુજબની ત્રૂટિઓ જોવા મળેલ છે.

(૧) અ.મ્યુ.કો.ની ૨૦૧૧ પ્રમાણે સેન્સેક્સની વસ્તી ૫૫.૬૮ લાખ નોંધાવા પામેલ છે જ્યારે આર.સી.એચ.પ્રોજેક્ટ હેઠળ લીક વર્કર દ્વારા ફક્ત ૩૦ લાખ વસ્તીને કવર કરવામાં આવે છે.

(ર) દરેક લીક વર્કરને બ્લડ સ્મીયર કલેક્ટ કરવા માટે પ્રતિ સ્લાઈડ ૫/- રૂા આપવા છતાં પણ જરૂરી સખ્યામાં બ્લડ સ્મીયર કલેક્ટ કરી શકાતું નથી તથા આખા શહેરને તાવના સર્વેક્ષણ અને ઘરે ઘરે ફરીને પોરાનાશક કામગીરી પણ થઈ શકેલ નથી.

(૧૬) સને ૨૦૧૨ માટેનું આયોજન :-

આર.સી.એચ.યોજના હેઠળ તમામ વોર્ડ ખાતે કાર્યરત અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો ખાતેનાં લીક વર્કરો મારફતે શહેરની આશરે ૩૩ લાખ જેટલી વસ્તીને ઘરે ઘરે ફરીને મેલેરીયા રોગની સારવાર અને સુવિધા પુરી પાડવામાં આવે છે. આ સુવિધા બાકી રહેતી સમગ્ર શહેરની વસ્તીને પુરી પાડવા માટે નીચે મુજબ આયોજન કરવામાં આવેલ છે.

- સમગ્ર શહેરની વસ્તીને આ સુવિધા પુરી પાડવા માટે અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો ખાતે કુલ ૭૦૦ જેટલા પબ્લીક હેલ્થ સુપરવાઈઝરોની નવી નિમણૂંક કરવામાં આવનાર છે. પ્રતિ વર્કર ૮,૦૦૦ થી ૧૦,૦૦૦ જેટલી વસ્તી કવર કરી ઘરે ઘરે ફરીને સમયસર ૧૫ દિવસમાં એક વખત મચ્છરનાં પોરાનાશક કામગીરી, રોગ વિષયક જાગૃતિ તેમજ મેલેરીયા રોગની રેડીકલ સારવાર પુરી પાડશે. તદઉપરાંત હાલમાં કાર્યરત તમામ અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો ખાતે ઓ.પી.ડી. સેવામાં મેલેરીયા નિદાન અને સારવારની આ સુવિધા ઉપલબ્ધ રાખેલ છે જે યથાવત રહેશે.

SUMMERIZED BEATS – PHWs ZONE WISE COVERAGE			
ZONE	Nos. of Wards	Total Beats	Total Houses To Be Covered
SOUTH	10	122	247381
NORTH	12	99	197679
CENTRAL	9	73	138853
WEST	10	116	228902
EAST	13	123	239338
NEW WEST	10	161	326803
AHMEDABAD CITY	64	694	13,78,956

Each PHW beat has been listed out, showing fortnightly area detail wise workout e.g. [NWZ ward profile](#)

ઉપરોક્ત કોષ્ટકમાં દર્શાવ્યા મુજબ તમામ ઝોનનાં કુલ ૬૪ વોર્ડ વિસ્તારનાં બીટ પત્રકો બનાવી દેવામાં આવેલ હોઈ કુલ ૬૮૪ બીટમાં પબ્લીક હેલ્થ વર્કરો દ્વારા પખવાડીક ધોરણે સમગ્ર શહેર / વસ્તી આવરી લેવામાં આવશે. આ વર્કરોની નિમણૂક કાર્યવાહી પ્રગતિ હેઠળ હોઈ નિમણૂક થયેથી જરૂરી ટ્રેનીંગ આપવાનું પણ આયોજન કરી દેવામાં આવેલ છે (૪ દિવસ ઝોનલ કક્ષાએ, ૭ દિવસ અ.હે.સે. ઉપર મેડીકલ ઓફિસર દ્વારા). સદર વર્કરોને સર્વેલન્સ કીટ, ઈન્સેક્ટીસાઈડ્સ કીટ, ટોચ, બેગ, ફોર્મસની પુર્તતા સેન્ટ્રલ મેડીકલ સ્ટોર્સ અને આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવશે. અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો ખાતે ઓ.પી.ડી.માં મેળવવામાં આવતા લોહીના નમુનોનું મલેરીયા પરિક્ષણ જે તે સેન્ટર કક્ષાએ જ્યારે પબ્લીક હેલ્થ વર્કરો દ્વારા મેળવવામાં આવતી આ સિવાયના લોહીના નમુનાઓનું મેલેરીયા પરિક્ષણ મેલેરીયા મધ્યસ્થ કચેરી-લેબોરેટરી ખાતે કરવામાં આવશે. આ વર્કરોની નિમણૂક થયેથી લોહીના નમુનાની સંખ્યામાં વધારો થવાની સંભાવનાને ધ્યાનામં રાખતા સેન્ટ્રલ લેબોરેટરી ખાતે હાલમાં ઉપલબ્ધ કુલ ૩ લેબોરેટરી ટેકનીશીયનોની સંખ્યા વધારી કુલ ૧૦ સુધીની કરવા માટે સક્ષમ સત્તાની મંજૂરીની અપેક્ષા છે. જ્યાં સુધી લેબોરેટરી ટેકનીશીયનોની નિમણૂક કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી મેળવેલ લોહીના નમુનાઓનો બેકલોગ સમયસર દુર કરવા માટે બહારથી ઉપલબ્ધ અનુભવી લેબોરેટરી ટેકનીશીયનો પાસે અથવા શહેરની નામાંકિત પ્રાઈવેટ પેથોલોજી લેબોરેટરી ખાતે લોહીના નમુના મોકલાવી પ્રતિ નમુનાનાં રૂા. ૩/- લેખે મેલેરીયા પરિક્ષણ કરાવવા અંગે સક્ષમ સત્તાની મંજૂરીની અપેક્ષા છે.

(૧૭) જરૂરી સુપરવિઝન માટેનું આયોજન :-

જુની.આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટ, મેલેરીયા ઈન્સ્પેક્ટર, મેલેરીયા સબ ઈન્સ્પેક્ટર અને પબ્લીક હેલ્થ વર્કરો (૨) ની એક ટીમ આમ બે ટીમ પ્રતિ ઝોન પ્રતિ ટીમ દરરોજનાં સવાર- બપોરની શીફ્ટમાં ૧૦૦-૧૦૦ ઘરોમાં કામગીરીનું સુપરવિઝન કરશે. આ મુજબ દરેક વોર્ડ વિસ્તારમાં લાર્વલ ડેન્સિટી, ફિવર સર્વેલન્સની કામગીરીનું સુપરવિઝન થઈ શકશે. વિશેષ કરીને મ્યુ.જનરલ હોસ્પિટલો જેવી કે શેઠ.લ.ગો., શેઠ વા.સા. અને શ્રીમતી શા.ચી.લા. ખાતે ચોમાસાની મેલેરીયા રોગની પીક સીઝન દરમ્યાન (જુન થી નવેમ્બર) તાત્કાલીક નિદાન અને સારવાર મળી રહે તે માટે અલગથી ફિવર ક્લીનીક કાર્યરત કરવાની તેમજ મેલેરીયા રોગનાં દર્દીને નેશનલ ડ્રગ પોલીસી-૨૦૧૧ અનુસાર સંપૂર્ણ સારવાર મળે, મરણનાં કેસોમાં મેડીકલ ઓડિટ ટીમ દ્વારા ઈન્વેસ્ટીગેશન ફોર્મ ભરવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા જવાબદારી સંબંધિત હોસ્પિટલ સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ અને પ્રિવેન્સન એન્ડ સોસીયલ મેડીસીન ડિપાર્ટમેન્ટ(મ્યુ. મેડીકલ કોલેજ) રહેશે. એપીડેમીક સેલ દ્વારા માહે ઓગષ્ટ-૨૦૧૧ થી શહેરની ૭૮ જેટલી પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલો/ક્લીનીક્સ ખાતેથી ઓનલાઈન માહિતી મેળવવાનું શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જેના આધારે જે તે વિસ્તારમાં સમયસર રોગ અટકાયતી પગલાં લઈ રોગ પ્રસારને અટકાવવામાં સફળતા પ્રાપ્ત થયેલ છે. આ સુવિધાને વધુ સુદૃઢ અને અસરકારક બનાવવા માટે વધુ પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલો/ક્લીનીક્સને સમાવી લેવાની જરૂર છે.

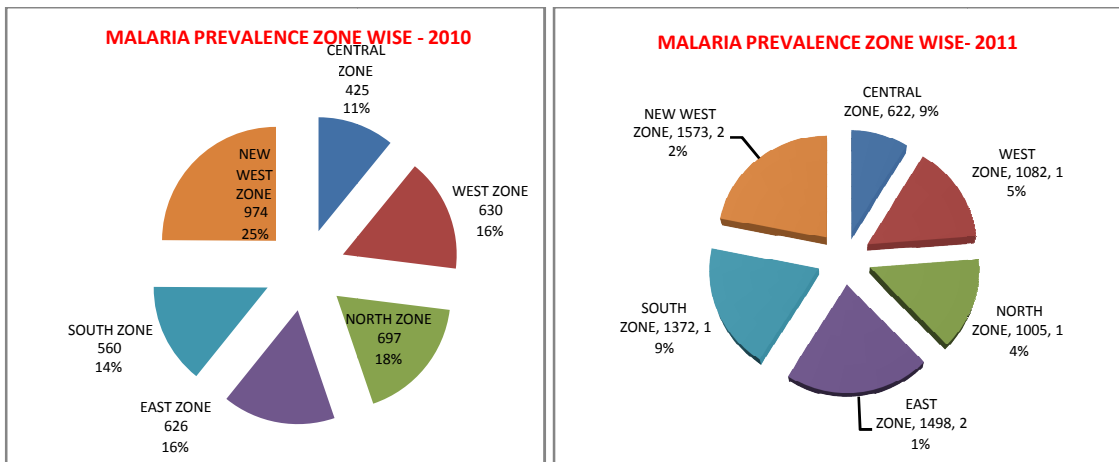
(૧૮) અ.મ્યુ.કો. હદનો ફરતો પરા વિસ્તારમાં મચ્છરનાં પોરાનાશક કામગીરી માટેનું આયોજન :-

હાલમાં ઉપલબ્ધ કુલ ૧૨૯ શીડયુલ્ડનાં કાયમી મજુરો ઉપરાંત ૩૩૦ રોજંદા પાર્ટ ટાઈમ વર્કરો (દૈનિક ચાર કલાકનાં રૂા. ૭૦/- લેખે વર્ષ ૨૦૦૭થી) તેમજ ૩૨૦ જેટલા વોલન્ટીયર્સ વર્કરો રાખવામાં આવેલ છે. માહે જાન્યુઆરી થી માહે મે અને માહે નવેમ્બર થી ડિસેમ્બર માસ દરમ્યાનનું આયોજન છે કે પ્રતિ વોર્ડ દીઠ ન્યુનતમ ૫ મજુરો દ્વારા પેરીડોમેસ્ટીક મચ્છરનાં પોરાનાશક કામગીરી, પુખ્ત મચ્છરનાશક ધુમાડાની કામગીરી, કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટ્સ સર્વેની કામગીરી, પોરાભક્ષક માછલીઓ મુકવાની કામગીરી કરવામાં આવશે. ચોમાસાની સીઝન માહે જુનથી ઓક્ટોબર માસ દરમ્યાન પ્રતિ વોર્ડ દીઠ ઉપલબ્ધ ૫ વર્કરો ઉપરાંતનાં વધુ ૫ વર્કરો થઈ કુલ ૧૦ વર્કરોને દૈનિક આઠ કલાક ફુલટાઈમ લેખે કુલ ૬૬૦ મજુરો ઉપલબ્ધ રાખવાની જરૂર જણાય છે. હાલમાં ઉપલબ્ધ કુલ ૩૨૦ વોલન્ટીયર્સ વર્કરોને પબ્લીક હેલ્થ વર્કરોની નિમણૂક થયેથી છુટા કરવામાં આવશે.

મેલેરીયા વિભાગની શીડયુલ્ડની કુલ ૩૫૨ પૈકીની ૨૨૦ જેટલી ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટે સેન્ટ્રલ ઓફિસ દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૦ દરમ્યાન અનુભવી ઉમેદવારો પાસે અરજીઓ મંગાવવામાં આવેલ છે. આ પૈકી ખાલી જગ્યાઓ ભરવામાં આવતાં રોજંદા મજુરોની ઓછી સંખ્યામાં જરૂર રહેશે.

(૧૯) ઈન્ડોર રેસીડયુઅલ સ્પ્રે :-

અ.મ્યુ.કો.નાં હાલનાં નવા પશ્ચિમ ઝોનમાં નવી નગરપાલીકાઓ, ગ્રામ પંચાયતોનો સમાવેશ કરવામાં આવતાં આ વિસ્તારમાં ગ્રામ્ય વિસ્તાર જેવી પરિસ્થિતિ હોવાનાં કારણે મેલેરીયાનું પ્રમાણ વધારે છે. જે નીચેનાં કોષ્ટકમાં દર્શાવવામાં આવેલ છે.

આ વિસ્તારમાં લોંગટર્મ એક્શન પ્લાન અંતર્ગત દરેક ઘરોને ઈન્ડોર રેસીડ્યુઅલ સ્પ્રે હેઠળ આવરી લેવામાં આવે તો તેની અસર મળે તેમ છે. નવી નગરપાલીકાઓ, ગ્રામ પંચાયતોનો સમાવેશ થતા આશરે ૫૧૪ હજાર વસ્તી અને ૧૦૨ હજાર ઘરોને આલ્ફાસાયપર મેથ્રીન ઈન્સેક્ટીસાઇડસનાં મિશ્રણ દ્વારા ઈન્ડોર રેસીડ્યુઅલ સ્પ્રેથી આવરી લેવાનું આયોજન કરવામાં આવનાર છે(આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટ). માહે મે થી સપ્ટેમ્બર માસ દરમ્યાન સ્પ્રે કરવાની આ કામગીરી બે વખત કરવાની થતી હોઈ આ માટે આશરે ૧૦૦ જેટલા વર્કરો, પંપ, ઈન્સેક્ટીસાઇડ વિગેરે માટે આશરે ૫૦ લાખનાં અંદાજિત ખર્ચની જોગવાય કરવાની રહે છે.

(૨૦) એન્ટોમોલોજીકલ સર્વેલન્સ :-

હાલમાં ટ્રેઈન્ડ થયેલ ઈન્સેક્ટ કલેક્ટર ઉપલબ્ધ ન હોઈ આ કામગીરી રોદજીંદા વર્કરો દ્વારા કરાવવામાં આવી રહેલ છે. અત્યારે નિયત કરલ ૧૨ વોર્ડ અને રેન્ડમલી ૫૦ વોર્ડ ખાતેથી માસિક ધોરણે મોનીટરીંગ રાખવામાં આવે છે.

વોર્ડ વાઈઝ પુખ્ત મચ્છર અને લાર્વલ ઈન્ડાઈસીસ દર અઠવાડીક ધોરણે થઈ શકે તે માટેનું આયોજન નીચે મુજબ છે.

પ્રતિ ઝોન એક દીઠ કુલ ૬ જુની.આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટની નિમણૂક કરવા માટે ઉમેદવારો પાસેથી અરજીઓ મંગાવવામાં આવેલ છે. જેની આનુસાંગિક કાર્યવાહી સેન્ટ્રલ અઓફિસ મારફતે કાર્યવાહી હેઠળ છે. જેઓની નિમણૂક થયેથી નેશનલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેલેરીયા રિસર્ચ, નડિયાદ ખાતે જરૂરી ટ્રેઈનીંગ માટે મોકલવાનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.

પ્રતિ ઝોન દીઠ બે ઈન્સેક્ટ કલેક્ટર(પબ્લીક હેલ્થ વર્કર કક્ષાનાં), ૨-મજુરો દ્વારા દૈનિક ધોરણે પ્રતિ વોર્ડ ૪ ઘરોમાં મચ્છર ડેન્સિટી મોનિટરીંગ કરશે. જેથી પખવાડીક ધોરણે તમામ વોર્ડની એડલ્ટ ડેન્સિટી હેઠળ આવરી શકાય.

પબ્લીક હેલ્થ વર્કરો (૨) ની એક ટીમ આમ બે ટીમ પ્રતિ ઝોન પ્રતિ ટીમ દરરોજનાં સવાર- બપોરની શીફ્ટમાં ૧૦૦-૧૦૦ ઘરોમાં કામગીરીનું સુપરવિઝન કરશે. આ મુજબ દરેક વોર્ડ વિસ્તારમાં લાર્વલ ડેન્સિટી, ફિવર સર્વેલન્સની કામગીરીનું સુપરવિઝન થઈ શકશે.

(૨૧) તળાવોની વેજીટેશનમુક્ત જાળવણી :-

શહેરમાં આવેલ ૧૧ જેટલ તળાવોમાં મચ્છર ઉપદ્રવને નિયંત્રણમાં રાખવા માટે વર્ષ ૨૦૦૭-૨૦૦૮ થી સક્ષમ સત્તાની મંજૂરીથી તળાવને વેલ / અન્ય વનસ્પતિ / તરતા કચરાથી મુક્ત રાખી કામગીરીનાં જાણકાર, અનુભવી કોન્ટ્રાક્ટરો મારફતે વાર્ષિક ધોરણે તળાવોની જાળવણી કરાવવામાં આવી રહેલ છે. જેથી કરીને ત્રાસદાયી મચ્છર તરીકે ઓળખાતા ક્યુલેક્સ મચ્છર ઉપદ્રવ કાબુ હેઠળ રાખી શકાય.

(૨૨) લોજીસ્ટીક્સ :-

મેલેરીયા વિરોધી દવાઓ અને ઈન્સેક્ટીસાઇડસની ખરીદી, રાજ્ય સરકારશ્રી અને સેન્ટ્રલ મેડીકલ સ્ટોર્સ(અ.મ્યુ.કો.) મારફતે કરવામાં આવે છે. સેન્ટ્રલ મેડીકલ સ્ટોર્સ દ્વારા નીચે જણાવેલ ઈન્સેક્ટીસાઇડની રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટની મુદત ઓગષ્ટ-૧૨ સુધી છે. જે રિન્યુઅલ કરવા માટે કાર્યવાહી હેઠળ છે.

- બી.ટી.આઈ.(ડબલ્યુપી) : બાયોટેક ઈન્ટરનેશનલ કંપની - રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ પીરીયડ - તા. ૧૧.૦૮.૨૦૧૨ સુધી.
- ફેન્થીઓન (૮૨.૫%) : બાયર ઈન્ડિયા : રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ પીરીયડ - તા. ૧૬.૦૮.૨૦૧૨ સુધી.
- ટેમીફોસ ૫૦% ઈ.સી. : ઘરડા કેમીકલ્સ : રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ પીરીયડ - તા. ૧૧.૦૮.૨૦૧૨ સુધી.
- ટેમીફોસ ૧% એસજી : કિલપેસ્ટ ઈન્ડિયા : રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ પીરીયડ - તા. ૧૬.૦૮.૨૦૧૨ સુધી.
- ડેલ્ટામેથ્રીન ૨.૫% એફ : કેમેટ વેટસ એન્ડ ફલોઝ : રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ પીરીયડ - તા. ૧૮.૦૮.૨૦૧૨ સુધી.
- આલ્ફાસાયપરમેથ્રીન ૫% ડબલ્યુપી : ટેન્ડરથી સપ્લાયર પાસેથી ભાવ મંગાવવાના છે, પરંતુ રાજ્ય સરકારશ્રી પાસે રેઈટ કોન્ટ્રાક્ટ ઉપલબ્ધ છે, તથા તે ભાવ મુજબ સંબંધિત સપ્લાયર જથ્થો સપ્લાય કરવા માટે સંમતિ દર્શાવેલ છે.
- મોસ્કીટો લાર્વિસાઈડલ ઓઈલ : ભારત પેટ્રોલીયમ કોર્પોરેશન લીમીટેડ : તા. ૦૫.૦૩.૨૦૧૨ નાં રોજ ૧૮,૦૦૦ લીટર જથ્થાની ડિલીવરી પ્રાપ્ત થયેલ છે. અને વધુ ૧ વર્ષ માટે જરૂરીયાત અનુસારનો જથ્થો ખરીદ કરવા માટે સ્ટેન્ડીંગ કમીટીની મળેલ મંજૂરી અનુસાર મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીને સત્તા સોંપવામાં આવેલ છે.
- મેલાથીઓન ટેકનીકલ : હિન્દુસ્તાન ઈન્સેક્ટીસાઈડ્સ લીમીટેડ - ભારત સરકારશ્રીનું એકમ હોવાથી જે તે સમયની જરૂરીયાત અનુસાર જથ્થો ક્વોટેશનથી ભાવ મંગાવી સક્ષમ સત્તાની મંજૂરી ખરીદ કરવામાં આવે છે.

(૨૩) આરોગ્ય વિષયક લોક જાગૃતિ માટેની પ્રવૃત્તિઓ :-

- ડિસપ્લે પેનલ્સ - એ.એમ.ટી.એસ. બસો દ્વારા જાહેરાત, લાઉડ સ્પીકર સહિતની ઓટો રિક્ષાની બેક પેનલ્સ દ્વારા, જાહેર સ્થળોએ હોર્ડીંગ્સ અને પેઈન્ટીંગ્સ, રેલ્વે સ્ટેશન ઉપર જાહેરાત વિગેરે માધ્યમો દ્વારા.- અંદાજિત ખર્ચ રૂા. ૧૦ લાખ.
- રેઈડયો એફ.એમ. , કેબલ ઓપરેટર્સ, સ્કોલ મેસેજીસ, ઓડીયો વીઝ્યુઅલ ક્લીપીંગ્સ, જાહેર વિજ્ઞાપ્તી વિગેરે માધ્યમો દ્વારા. - અંદાજિત ખર્ચ રૂા. ૫ લાખ.
- જાહેર ખબર, સ્કુલ વિદ્યાર્થીઓને બુકલેટ વિતરણ, આરોગ્ય શૈક્ષણિક પત્રિકા વિતરણ, પ્રદર્શન, શ્રુપ મીટીંગ્સ, પ્રેસ નોટ્સ વિગેરે માધ્યમો દ્વારા. અંદાજિત ખર્ચ રૂા. ૫ લાખ.

- કઠપુતળી, ભવાઈ, ડાયરો વિગેરે માધ્યમો દ્વારા. અંદાજીત ખર્ચ રૂા. ૨ લાખ.

(૨૪) વર્લ્ડ બેંક દ્વારા સહાય :-

વર્લ્ડ બેંક દ્વારા રાષ્ટ્રીય વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત ગુજરાત રાજ્યનાં કુલ ૧૨ રાજ્યો પૈકી સુરત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનો સમાવેશ ચાલુ વર્ષથી કરેલ છે. આ અંતર્ગત ઈન્ડિયન રેડક્રોસ સોસાયટી(ગુ.રા.) મારફતે નીચે જણાવેલ હોદ્દા વાઈઝ નિમણૂંક કરવામાં આવનાર છે. આ માટે પુરતા નાણાંની જોગવાય ઉપલબ્ધ રાખવામાં આવેલ છે.

	Activity	Unit	Unit Cost / INR	No. of units	Total cost (INR) (2012-13)
1	Salaries for Contractual Staff				
i	District VBD Consultant	person	31,500	1	3,78,000
ii.	Financial & Logistic Assistant	person	8,000	1	96,000
iii.	Malaria Technical Supervisor (6 for AMC, i.e., 1 for each zone)	persons	10,500	6	7,56,000
iv.	Data Entry Operator	person	6,825	1	81,900
v.	Lab. Technicians (3 for AMC)	persons	6,300	3	2,26,800
	Sub Total		-		15,38,700
2	Mobility Cost	AMC	15,000	1	1,80,000
3	Training Cost	AMC	12,60,000		12,60,000
	TOTAL				29,78,700

(૨૫) મચ્છર નિયંત્રણ - માસ વાઈઝ ઈન્ટર સેક્ટરલ એક્શન પ્લાન :-

શહેરમાં મચ્છરજન્યરોગચાળો જેવાકે મેલેરીયા,ડેન્ગ્યુ,ચિકુનગુનીયા વિગેરે અસરકારકરીતે નિયંત્રણમાં રાખવા એક્શન પ્લાન તૈયાર કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે, તેના અનુસંધાનમાં નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેની વખતોવખત સંબંધિત વિભાગ દ્વારા કામગીરી કરવાની થાય છે.

અ.નં.	માસ	કામગીરીનો પ્રકાર	અમલ કરનાર અધિકારી
૧	જાન્યુઆરી	<ul style="list-style-type: none"> અગાઉના વર્ષોના કેસોની સંખ્યાના આધારે હાઈ રીસ્ક એરીયા નક્કી કરવા, મેર્પીંગ કરવા તથા બીટ પત્રક તૈયાર કરવાની કામગીરી. દરેક વોર્ડમાં આવેલ સરકારી મકાનો, થીયેટર કોમ્પ્લેક્સ,સ્કુલ, કોલેજ, તથા અન્ય મચ્છર જન્ય ઉત્પત્તિના સ્થાનોની યાદી તૈયાર કરવી. 	<ul style="list-style-type: none"> મેલેરીયા સુપરવાઈઝર (ઝોન) મેલેરીયા ઈન્સપેક્ટર (ઝોન)
૨	ફેબ્રુઆરી/ માર્ચ	<ul style="list-style-type: none"> મેલેરીયા વિભાગને લગતા તમામ ઈન્સેક્ટીસાઈડ મશીનરી ,દવાઓ,પત્રિકાઓ વિગેરે અંગેની ડીમાન્ડ તૈયાર કરી એપ્રિલ માસના અંત સુધીમાં સ્ટોક ઉપલબ્ધ થાય તેવું આયોજન કરવું. શહેરમાં આવેલ અલગ અલગ તળાવોમાં વેજીટેશન સાફ કરાવવા કોન્ટ્રાક્ટ નક્કી કરાવવા તથા તે અંગેના જરૂરી ટેન્ડર બહાર પાડવા, કોન્ટ્રાક્ટના ધોરણે કાયમી સફાઈ માટેની વ્યવસ્થા ગોઠવવી. દરેક વોર્ડમાં કન્સ્ટ્રક્શન સાઈડની યાદી તૈયાર કરી આ યાદી દર માસે અપડેટ કરવા અને બાંધકામ પૂર્ણ થયેલ હોય તેના નામ કમી કરી નવા શરુ થયેલ બાંધકામની યાદી સામેલ કરી દરેક કન્સ્ટ્રક્શન સાઈડ ઉપર નોટિસો આપવી તે અંગે દર ૧૫ દિવસે તે જગ્યાનું મોનીટરીંગ કરી રજીસ્ટ્રેશન કાર્ડ નિભાવવું. મશીનરીના સ્પેરપાર્ટસની જરુરી ખરીદી કરી સ્ટોકમાં રાખવા, રીપેરીંગની કામગીરીની વ્યવસ્થા કરવા 	<ul style="list-style-type: none"> એ.ઈ.મેલેરીયા એ.ઈ.મેલેરીયા એમ.આઈ./ એમ.એસ.આઈ.(વોર્ડ) જે.ડી.એમ.

		<ul style="list-style-type: none"> વી.એસ.હોસ્પિ., એલ.જી., શા.ચી.લા.,નગરી હોસ્પિટલ, ડેન્ટલ કોલેજ, ચેપીરોગ હોસ્પિ.,માં દર પંદર દિવસે એન્ટોમોલોજીકલ સર્વેલન્સ તથા આઈ.ડી. કામગીરી કરાવવી. મ્યુનિ.સંચાલિત તમામ હોસ્પિટલમાં કોઈપણ જગ્યાએ પાણી એકત્રિત ન થાય, પાણીના લીકેજસ, ડ્રેનેજ ઓવર ફ્લો ન થાય અને ટાંકીઓ ઉપર હવા ચુસ્ત ઢાંકણથી બંધ કરવામાં આવે તેની વ્યવસ્થા કરવી. 	<p>(સેન્ટ્રલ વર્કશોપ)</p> <ul style="list-style-type: none"> એ.એમ., આર.એમ.ઓ. (હોસ્પિટલ) એ.ઈ.(મેલેરીયા) મોનીટરીંગ કરવું. એ.એમ., આર.એમ.ઓ. (હોસ્પિટલ)
૩	એપ્રિલ	<ul style="list-style-type: none"> સ્કુલ કોલેજ તથા સ્લમ,ચાલીમાં ગ્રુપ મીટીંગ કરી મચ્છરજન્ય રોગચાળો અટકાવવા અંગેના પગલાં અંગે નાગરીકોને માહિતગાર કરવા. 	<ul style="list-style-type: none"> આસી.હેલ્થ ઓફિસર (જોન) એમ.ઓ.(અ.હે.સે.)
		<ul style="list-style-type: none"> ટી.વી.ચેનલ તથા પ્રેસ દ્વારા આઈઈસી માટેની વ્યવસ્થા અને એન.જી.ઓ. સાથે સંકલન. 	<ul style="list-style-type: none"> ડે.હેલ્થ ઓફિસર (એપી.)
		<ul style="list-style-type: none"> હેલ્થ મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા દરેક વોર્ડમાં આવેલ ટાયરની દુકાનો, સર્વિસ સ્ટેશન,ભંગારની દુકાનો તથા અન્ય જગ્યાએ પડેલ સ્કેપ ઉપડાવવા સ્પે. વ્યવસ્થા કરાવવા. 	<ul style="list-style-type: none"> ડે.હેલ્થ ઓફિસર(જોન)
		<ul style="list-style-type: none"> સ્કેપ ઉપડાવા માટે સંબંધિત જોનના ડે.હેલ્થ ઓફિસરશ્રી દ્વારા મેલેરીયા વિભાગ માટે વાહનની વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે. 	<ul style="list-style-type: none"> સેની.સુપ્રી.
		<ul style="list-style-type: none"> શહેરમાં આવેલ તમામ ફુવારા ચેક કરી ફુવારામાંથી પાણી કાઢી શકાય તે રીતે ડ્રેનેજની વ્યવસ્થા થાય, અથવા પમ્પ દ્વારા વ્યવસ્થા કરવા અને ફુવારાની સફાઈ નિયમીત રીતે કરાવવા. 	<ul style="list-style-type: none"> એ.સી.ઈ.(વોર્ડ)

		<ul style="list-style-type: none"> રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા આપવામાં આવી એન્ટી મેલેરીયલ દવાઓ તથા એ.સી.ટી. વિગેરેનો જથ્થો મેળવવા. 	<ul style="list-style-type: none"> એ.ઈ.(મેલેરીયા)
૪	મે	<ul style="list-style-type: none"> મેલેરીયા મન્યના અનુસંધાનમાં ઘનિષ્ઠ આઈઈસી કામગીરી, હાઈરીસ્ક એરીયામાં આઈ.ડી. કામગીરી કરાવવી. સેન્ટ્રલ વર્કશોપ દ્વારા તમામ ફોર્ગીંગ મશીન,લીકો મશીન,સર્વિસ/રીપેર કરાવી ચાલુ હાલતમાં રાખવા અંગે ચેક કરાવી લઈ તેની ખાત્રી કરાવવી. સ્કુલ તથા તમામ મ્યુનિ.બીલ્ડીંગની તમામ પાણીની ટાંકીઓ હવા ચુસ્ત ઢાંકણથી બંધ કરાવવી, ટાંકીના વાલ્વ,કુંડી રીપેરીંગ કરાવવા, ડ્રેનેજ પમ્પીંગ સ્ટેશન,ટયુબવેલ સ્ટેશન,ગાર્ડનની અંદર આવેલ વાલ્વ ,કુંડીઓ સાફ કરાવીને લીકેજ બંધ કરાવવા. લેબોરેટરીમાં તમામ માઈકો સ્કોપ સર્વિસ કરાવવા, રીપેરીંગની જરૂરીયાત હોય તો તે સમયસર રીપેરીંગ કરાવવા વ્યવસ્થા કરવી અને મેન્ટેનન્સ માટે કોન્ટ્રાક્ટર નક્કી કરવા. મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા દરેક અર્બન હેલ્થ સેન્ટરમાંથી કોસ ચેકીંગ માટેની સ્લાઈડો અંગે તપાસની વ્યવસ્થા કરાવવા અને દરેક કેન્દ્રો ઉપર એક માસ સુધી સ્લાઈડો સાચવી રાખવી. મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા શહેરમાં આવેલ ફુવારા, તળાવ,હવાડા,તથા અન્ય જગ્યાએ ગાખી માછલીઓ ઉછેરવા માટેની વ્યવસ્થા અને દર પંદર દિવસે આ જગ્યાની ચકાસણી કરી જરૂરીયાત પ્રમાણે વધુને વધુ માછલી નાંખવા માટેની વ્યવસ્થા . અર્બન હેલ્થ સેન્ટરમાં આવતા તમામ તાવના કેસો 	<ul style="list-style-type: none"> એ.ઈ.(મેલેરીયા) જે.ડી.એમ. એ.ઓ.સ્કુલબોર્ડ એ.સી.ઈ.(વોર્ડ) પી.એચ.એસ. એડી.સી.ઈ. (ડ્રેનેજ/વોટર) એ.સી.ઈ.(વોર્ડ) એ.ઈ.મેલેરીયા ઓ.એમ.એસ.- સી.એમ.એસ. મેડીકલ ઓફિસર (અર્બન હે.સેન્ટર) એમ.એસ. એમ.આઈ.(ઝોન) એમ.એસ.-ઝોન આસી.હેલ્થ ઓફિસર

		<p>તથા ફીલ્ડસ્ટાફ દ્વારા તેમને સોંપવામાં આવેલ વિસ્તારમાં તાવના કેસોનું બ્લડ સ્મીયર કલેક્શન વધુ ઘનિષ્ઠ બનાવવા.</p> <ul style="list-style-type: none"> મેલેરીયા લેબોરેટરીમાં લેબ ટેકનીશીયનની જરૂરિયાત પ્રમાણે કોન્ટ્રાક્ટ પધ્ધતિથી વ્યવસ્થા કરવા તથા બ્લડ સ્મીયરની તપાસ નિયમીત થાય અને બેક લોગ ન થાય તે અંગેની વ્યવસ્થા કરવા. તમામ મેલેરીયાની દવાઓ નેશનલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ દરેક અર્બન હેલ્થ સેન્ટર તથા મ્યુનિ. હોસ્પિટલમાં જરૂરીયાત પ્રમાણે ઉપલબ્ધ કરવા અને તેનું મોનીટરીંગ કરાવવા. લેબોરેટરી માટેના કેમીકલ્સ તથા અન્ય જરૂરી સાધનો પૂરતા સ્ટોકમાં રાખવા. ઈજનેર ખાતા હસ્તક આવેલ રોડ ખાતાના સ્ટોર તથા અન્ય સ્ટોરમાં સકેપ, ડામરના ખાલી પીપડા હોય તેને દૂર કરાવવા અને ચોમાસામાં પાણી ભરાઈ ન રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવા. મ્યુનિ.સંચાલિત વી.એસ., શા.ચી.લા., તથા એલ.જી. હોસ્પિટલમાં અલગ ફીવર કલીનીક શરૂ કરવા તથા તમામ તાવના દર્દીઓનું બ્લડ સ્મીયર લઈ તાત્કાલીક તપાસ કરી નેશનલ પ્રોગ્રામ મુજબ દવાઓ આપવાની વ્યવસ્થા કરવા. તમામ અર્બન હેલ્થ સેન્ટર ઉપર ડેન્ગ્યુ તથા ચિકન ગુનીયાના નિદાન માટે સીરમ સેમ્પલ લેવા માટેના ટેસ્ટીંગ ફોર્મ ભરવાની વ્યવસ્થા કરવા. સીરમ સેમ્પલ સર્વેલન્સ લેબોરેટરીમાં મોકલવાની વ્યવસ્થા કરવા અને રિપોર્ટ મેળવીને સંબંધિત 	<p>(ઝોન)</p> <ul style="list-style-type: none"> એમ.ઓ.-યુ.એચ.સી. સુપ્રી.હોસ્પિ. ઓ.એમ.એસ. (સીએમએસ) એમ.ઓ.(યુ.એચ.સી.) એડી.સી.ઈ. (ઝોન)એન્ડ રોડ પ્રોજેક્ટ એ.સી.ઈ.(વોઈ) સુપ્રી. હોસ્પિટલ આસી.હે.ઓ./ એમ. એસ. (તમામ ઝોન) એ.ઈ.મેલેરીયા એમ.એસ.(ઝોન)
--	--	---	--

		<p>વિભાગમાં જરૂરી પ્રીવેન્ટીવ મેઝર્સ લેવા તથા સારવાર અંગેની વ્યવસ્થા કરવા.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● તમામ સ્ટાફ માટે ટ્રેનીંગ, મેડીકલ ઓફિસર, લેબ. ટેકનીશીયન, મલ્ટી પરપઝ હેલ્થ વર્કર, લીક વર્કર. ● સંકલન મીટીંગ, રેલ્વે, આર્મી, યુનિવર્સિટી, આઈ.આઈ.એમ., એન.આઈ.ડી, કોર્પોરેશનના અન્ય વિભાગો ● હાઈ રીક્સ વિસ્તારમાં ઈન્ટ્રા ઓમેસ્ટ્રીક રેસીડ્યુઅલ સ્પ્રે. કરાવવું તથા ઈન્ટ્રા ઓમેસ્ટ્રીક રેસીડ્યુઅલ સ્પ્રે. માટે જરૂરી પંપ, જતુનાશક દવાઓ, પર્સનલ પ્રોટેક્ટીવ મેઝર્સ , પ્રશિક્ષણ અને આઈ.ઈ.સી. કરાવવી. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ડે.હે.ઓ.(તમામઝોન) ● એ.ઈ.મેલેરીયા ● એ.ઈ.મેલેરીયા ● એમએસ (ઝોન) ● એ.ઈ.મેલેરીયા
જુન થી નવેમ્બર	<ul style="list-style-type: none"> ● ચોમાસા દરમ્યાન દરેક વોર્ડમાં તથા નીચાણવાળા વિસ્તારમાં વરસાદી પાણી ભરાયેલ હોય તેનો નિકાલ માટેની વ્યવસ્થા કરાવવી. ● મોટા પ્લોટો અને નીચાણવાળા ભાગમાં પાણી ભરાયેલ હોય તો તે તાત્કાલીક ડી વોટરીંગ કરવા ઈજનેર અને હેલ્થ વિભાગની સંકલનથી કામગીરી કરવા અને ખાનગી પ્લોટો હોય તો તેઓની પાસેથી જરૂરી ચાર્જ વસુલ કરવા એસ્ટેટ ખાતાના સંકલનમાં રહી કાર્યવાહી કરવી. ● સેન્ટ્રલ મેલેરીયા લેબોરેટરીમાં જરૂરી બ્લડ સ્મીયર રાખવા અને લેબ ટેકનીશીયનની વ્યવસ્થા કરવી 	<ul style="list-style-type: none"> ● ડે.સી.ઈ.ઝોન ● એમ.એસ.ઝોન/ એ.સી.ઈ. વોર્ડ/ એસ્ટેટ ઈન્સ્પેક્ટર ● એ.ઈ.મેલેરીયા 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● ડેથ કેસના ઓડીટ ● એન.એચ.એલ. મેડીકલ કોલેજ (પીએસએમ ડીપા.) દ્વારા વી.એસ. હોસ્પિ., શા.ચી.લા. હોસ્પિ.માં થતા તમામ મરણના કેસોનું ડેથ ઓડીટ કરી તેનું સમયસર 	<ul style="list-style-type: none"> ● પી.એસ.એમ. ડીપા., એન.એચ.એલ. અને એલ.જી.મેડીકલ કોલેજ ● ડે.હેલ્થ ઓફિસર (એપી.) 	

		<p>રિપોર્ટીંગ કરવા.</p> <ul style="list-style-type: none"> સીવીલ હોસ્પિ.,એલ.જી.હોસ્પિ.માં થતા તમામ મરણના કેસોનું ડેથ ઓડીટ કરી તેનું સમયસર રિપોર્ટીંગ કરવાની કામગીરી એ.એમ.સી.મેટ મેડીકલ કોલેજ દ્વારા કરવાની રહેશે. 	
	ડિસેમ્બર	<ul style="list-style-type: none"> વર્ષ દરમ્યાન કરેલ કામગીરીનો સંકલિત અને વિગતવાર વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવું. 	<ul style="list-style-type: none"> એ.ઈ.(મેલેરીયા)

- ઈન્ટ્રા ડોમેસ્ટીક પોરાનાશક કામગીરી દર માસે કરવાની રહેશે. રાઉન્ડની સંખ્યા આરોગ્ય અધિકારીશ્રી નક્કી કરશે.
- મચ્છરના પોરા અને એડલ્ટ ડેન્સિટી દર અઠવાડીયે મોનીટરીંગ કરવાની રહેશે.
ક્વેશ્ચન સાઈટનું ચેકીંગ રૂટીનમાં કરવાનું રહેશે.

(૨૬) મચ્છર ઉપદ્રવ / મચ્છરજન્ય રોગચાળાને નિયંત્રણમાં રાખવા માટે આરોગ્ય-મેલેરીયા વિભાગની કામગીરી :-

વિભાગ	કામગીરી
ઝોનલ	<p>ડે.હેલ્થ ઓફિસર :-</p> <p>વોર્ડ અર્બન હેલ્થ સેન્ટર અને મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવતી દૈનિક કામગીરીનું મોનીટરીંગ રાખવું. ચાલુ બાંધકામ સાઈટો / અન્ય એકમો દ્વારા મચ્છર ઉત્પત્તિ સ્થાનો નામુદ કરવા માટે મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા આપેલ નોટીસનો અનાદર કે સુચવેલ પગલાં ન લેવામાં આવે તેવા કિસ્સામાં એસ્ટેટ વિભાગ(ઝોન) સાથે સંકલન સાધી બાંધકામની પરવાનગી રદ કરવા કે સીલ કરવા સુધીની કાર્યવાહી કરવી વિગેરે.</p>
આરોગ્ય મધ્યસ્થ કચેરી	<p>આસી.હેલ્થ ઓફિસર :-</p> <p>ડે.હેલ્થ ઓફિસર(ઝોન) દ્વારા વખતો વખતો આપેલ સુચના મુજબ તેનો અમલ કરાવવો. મેલેરીયા વિભાગની દૈનિક કામગીરી અસરકારક રીતે થાય તેનું મોનીટરીંગ રાખવું. અર્બન હેલ્થ સેન્ટર કક્ષાએ એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સ ભારત સરકારશ્રીની નેશનલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ પુરે પુરી આપવામાં આવે તેનું મોનીટરીંગ રાખવું. તમામ વોર્ડ ખાતેની દૈનિક કામગીરીનું કંપાયલેશન કરાવવું વિગેરે.</p> <p>સેનીટરી સુપ્રન્ટેન્ડેન્ટ(ઝોન) :-</p> <p>બીન વારસી લાવારીશ સ્કેપ/ભંગાર/ટાયરો ઉપાડવા માટે ડે.હેલ્થ ઓફિસર મારફતે મેલેરીયા વિભાગ માટે વાહનની વ્યવસ્થા કરવી.</p>
વોર્ડ અર્બન હેલ્થ સેન્ટર	<p>મેડીકલ ઓફિસર :-</p> <p>મચ્છરનાં પોરાનાશક કામગીરી અંતર્ગત લીક વર્કરો મારફતે પ્રોપર ઈન્ટ્રાડોમેસ્ટીક એક્ટીવીટી થાય અને તાવનાં દરેક દર્દીનો લોહીનો નમુનો મેળવવામાં આવે અને તેનું સમયસર મેલેરીયા પરિક્ષણનાં આધારે મલ્ટી પર્પઝ હેલ્થ વર્કરો મારફતે જરૂરી ફોલોઅપ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું.</p> <p>લેબોરેટરી ટેકનીશીયન :-</p> <p>લીક વર્કરોએ મેળવેલ લોહીના નમુનાનું ચોક્કસ નિદાન કરવું. આ ઉપરાંત ઓ.પી.ડી.માં આવતાં દર્દીઓ પૈકી જાહેર થયેલ મેલેરીયાનાં કેસોમાં ભારત સરકારશ્રીની નેશનલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ પુરે પુરી</p>

	<p>એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સ આપી તેનું જરૂરી ફોલોઅપ કરવું.</p> <p>મલ્ટી પર્પઝ હેલ્થ વર્કર :-</p> <p>લીક વર્કરોની કામગીરીનું અસરકારક સુપરવિઝન કરવું અને જાહેર થયેલ મેલેરીયાનાં દર્દી દ્વારા આપવામાં આવેલ એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સ નિયમ અનુસાર પુરે પુરી લીધેલ છે કે કેમ આ અંગેનું જરૂરી ફોલોઅપ કરવું.</p> <p>લીક વર્કર :-</p> <p>નિયમીત ધોરણે પ્રોપર આઈ.ડી.એક્ટીવીટી અંતર્ગત સોંપેલ વિસ્તારમાં એક પણ પોકેટ છુટી ના જાય તે ધ્યાન રાખવું. તાવનાં દરેક દર્દીનો લોહીનો નમુનો પ્રોપર રીતે મેળવવામાં આવે વિગેરે.</p>
<p>મેલેરીયા મધ્યસ્થ કચેરી</p>	<p>આસી.એન્ટોમોલોજીસ્ટ :-</p> <p>મેલેરીયા વિભાગ-તમામ ઝોન કક્ષાએ થતી દૈનિક કામગીરીનું અસરકારક સુપરવિઝન અને મોનીટરીંગ રાખવું. તમામ મ્યુ.હોસ્પીટલો/રેફરલ હોસ્પીટલો/જનરલ હોસ્પીટલો/અર્બન હેલ્થ સેન્ટરો ખાતે એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સનો પુરતો જથ્થો ઉપલબ્ધ રખાવવા માટેની આનુસાંગિક કાર્યવાહી સમયસર હાથ ધરવી. આઈ.ઈ.સી. એક્ટીવીટી ઘનિષ્ઠ બનાવવી, જરૂરીયાત અનુસાર રોજંદા મજૂરો રખાવવા, વિવિધ પ્રકારની ઈન્સેક્ટીસાઈડ્સ ઉપલબ્ધ રખાવવી, કોન્ટ્રાક્ટથી તળાવોને વેજીટેશનમુક્ત રખાવવા, દૈનિક / અઠવાડીક રિપોર્સનાં આધારે જરૂરી વિશ્લેષણ અને તે મુજબ તમામ ઝોન/વોર્ડ વિસ્તારમાં યુસ્ત અમલીકરણ કરાવવું વિગેરે.</p>
<p>મેલેરીયા વિભાગ(ઝોન)</p>	<p>મેલેરીયા સુપરવાઈઝર :-</p> <p>તમામ વોર્ડ વિસ્તારમાં મચ્છરજન્ય રોગચાળાને નિયંત્રણમાં રાખવાની દૈનિક ધોરણની કામગીરીનું અસરકારક સુપરવિઝન કરવું. અર્બન હેલ્થ સેન્ટર ખાતે જરૂરી આઈ.ડી.ફોર્મસ, માર્કિંગ કલર ચોક, પ્રોપર એબેટ સોલ્યુસનની પુર્તતા કરાવવી. સેન્ટ્રલ વર્કશોપ ખાતે જરૂરી સંકલન સાધી વિવિધ પ્રકારનાં ફોગીંગ મશીનો / સ્પ્રેયર પંપો સમયસર રિપેરીંગ / સર્વિસ થાય તે જોવું. ચાલુ બાંધકામ સાઈટો / અન્ય એકમો દ્વારા મચ્છર ઉત્પત્તિ સ્થાનો નામુદ કરવા માટે મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા આપેલ નોટીસનો અનાદર કે સુચવેલ પગલાં ન લેવામાં આવે તેવા કિસ્સામાં ડે.હેલ્થ ઓફિસર(ઝોન)ને જાણમાં લાવી ફોલોઅપ કરવું. બીન વારસી ટાયરો/ભંગાર ઉપાડવાની ઝુંબેશ જરૂરીયાત અનુસાર નિયમીત ધોરણે થાય તે માટે ઝોન/એસ્ટેટ વિભાગનાં</p>

સંકલનમાં રહી ફોલોઅપ કરવું, કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા કરાવવામાં આવતી તળાવોની સફાઈ કામગીરીનું મોનીટરીંગ રાખવું, દૈનિક રિપોર્ટિંગ વિગેરે.

મેલેરીયા ઈન્સ્પેક્ટર :-

મેલેરીયા સુપરવાઈઝરનાં સંકલનમાં રહી તમામ વોર્ડ વિસ્તારમાં મચ્છરજન્ય રોગચાળાને નિયંત્રણમાં રાખવાની દૈનિક ધોરણની કામગીરીનું અસરકારક સુપરવિઝન કરવું. અર્બન હેલ્થ સેન્ટર ખાતે જરૂરી આઈ.ડી.ફોર્મસ, માર્કિંગ કલર ચોક, પ્રોપર એબેટ સોલ્યુસનની પુર્તતા કરાવવી. ચાલુ બાંધકામ સાઈટો / અન્ય એકમો દ્વારા મચ્છર ઉત્પત્તિ સ્થાનો નાબુદ કરવા માટે મેલેરીયા વિભાગ દ્વારા આપેલ નોટીસનો અનાદર કે સુચવેલ પગલાં ન લેવામાં આવે તેવા કિસ્સામાં વહીવટી દંડ પેટે નાણાંની વસુલાત કરવી, બી.પી.એમ.સી.એક્ટ હેઠળ કોર્ટમાં ફરિયાદ દાખલ કરવી. બીન વારસી ટાયરો/ભંગાર ઉપાડવાની ઝુંબેશ જરૂરીયાત અનુસાર નિયમીત ધોરણે થાય તે માટે ઝોન/એસ્ટેટ વિભાગનાં સંકલનમાં રહી ફોલોઅપ કરવું વિગેરે.

મેલેરીયા સબ ઈન્સ્પેક્ટર :-

મેલેરીયાનાં કેસો / જાહેર ફરિયાદ વિસ્તારમાં મેલેરીયા વર્કરો મારફતે ઘનિષ્ઠ મચ્છરનાશક / પોરાનાશક કામગીરી કરાવવી. આરોગ્ય વિષયક પત્રિકા વિતરણ, ગ્રૂપ મીટીંગ , શાળા / કોલેજોમાં આરોગ્ય પ્રદર્શન દ્વારા લોક જાગૃતિ કેળવવી. અર્બન હેલ્થ સેન્ટર ખાતે જરૂરી આઈ.ડી.ફોર્મસ, માર્કિંગ કલર ચોક, પ્રોપર એબેટ સોલ્યુસનની પુર્તતા કરવી. ચાલુ બાંધકામ સાઈટો ખાતે નિયમીત ધોરણે સર્વે હાથ ધરી મચ્છર ઉપદ્રવ નિયંત્રણ વિષયક વિનંતીપત્ર પાઠવવા તેમજ મજુર વર્ગમાં ફિવર સ્કીનીંગ કરવું. વોર્ડ પ્રોફાઈલ અપગ્રેડ રાખવી. મચ્છરજન્ય રોગો વાઈઝ મેપીંગ અપગ્રેડ રાખવું. મચ્છરજન્ય રોગો માટેનાં હાઈરિસ્ક વિસ્તારોમાં નિયમીત ધોરણે મોનીટરીંગ રાખવું. તળાવો, ફુવાર, મોટા હોજ, હવાડા જેવી જગ્યાઓએ પોરાભક્ષક માઇલીઓ મુકવી.

(૨૭) મચ્છર ઉપદ્રવ / મચ્છરજન્ય રોગચાળાને નિયંત્રણમાં રાખવા માટે અન્ય વિભાગોની કામગીરી :-

વિભાગ	કામગીરી
સેન્ટ્રલ વર્કશોપ	જોઈન્ટ ડાયરેક્ટર :- વિવિધ પ્રકારનાં ફોગીંગ મશીનોનાં સ્પેર પાર્ટસની જરૂરી ખરીદી કરી સ્ટોકમાં રાખવા, રિપેરીંગ કામગીરીની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવી.
જનરલ હોસ્પિટલ	આસી.મેનેજર / આર.એમ.ઓ. :- હોસ્પિટલ પ્રિમાઈસીસ / કંપાઉન્ડમાં કોઈપણ જગ્યાએ પાણી એકત્રિત ન થાય, પાણીનાં લીકેજસ, ડ્રેનેજ ઓવર ફ્લો ન થાય અને ટાંકીઓ ઉપર હવા ચુસ્ત ઢાંકણ બંધ કરવામાં આવે તેની વ્યવસ્થા કરવી. દર ૧૫ દિવસે એન્ટોમોલોજીકલ સર્વેલન્સ તથા ઈન્ટ્રા ડોમેસ્ટીક કામગીરી થાય તે માટે જે તે સેનીટરી સુપરવાઈઝરી સ્ટાફની જવાબદારી સુનિશ્ચિત કરવાની રહેશે. મેડીકલ સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ :- જરૂરીયાત પ્રમાણે લેબોરેટરી ટેકનીશીયનો, કોન્ટ્રાક્ટ પધ્ધતિથી વ્યવસ્થા કરવા તથા બ્લડ સ્મીઅરની તપાસ નિયમીત ધોરણે થાય અને બેકલોગ ન રહે તે અંગેની વ્યવસ્થા કરવી. અલગથી ફિવર ક્લીનિક શરૂ કરી દર્દીનાં બ્લડ સ્મીઅરની તાત્કાલીક તપાસ કરી નેશનલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સ આપવાની વ્યવસ્થા કરવી.
સ્કુલ બોર્ડ	એડમીનીસ્ટ્રેટીવ ઓફિસર :- સ્કુલ પ્રિમાઈસીસમાં પાણીની તમામ ટાંકીઓ હવાચુસ્ત ઢાંકણથી બંધ રખાવવી, ટાંકીનાં વાલ્વ, કુંડી રિપેરીંગ કરાવવા, પાણીનાં લીકેજસ, ડ્રેનેજ ઓવર ફ્લો ન થાય અને ટાંકીઓ ઉપર હવા ચુસ્ત ઢાંકણ બંધ કરવામાં આવે તેની વ્યવસ્થા કરવી.
ઈજનેર વિભાગ	આસી.સીટી ઈજનેર(વોડ) : સ્કુલ તથા તમામ મ્યુ.બિલ્ડીંગ પ્રિમાઈસીસમાં પાણીની તમામ ટાંકીઓ હવાચુસ્ત ઢાંકણથી બંધ રખાવવી, ટાંકીનાં વાલ્વ, કુંડી રિપેરીંગ કરાવવા. ઈજનેર ખાતા હસ્તક આવેલ રોડ ખાતાનાં સ્ટોર તથા અન્ય સ્ટોર ખાતે સ્કેપ, ડામરનાં ખાલી પીપ હોય તો તેને દુર કરાવવા

	<p>અને ચોમાસામાં પાણી ભરાય ન રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. ચોમાસા દરમ્યાન દરેક વોર્ડમાં તથા નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં વરસાદી પાણી ભરાયેલ હોય તો તેનો યોગ્ય નિકાલ માટેની વ્યવસ્થા કરાવવી.</p> <p>આસી.સીટી ઈજનેર(ડ્રેનેજ/વોટર) :-</p> <p>તમામ ડ્રેનેજ પમ્પીંગ સ્ટેશન, ટ્યુબવેલ સ્ટેશન, ગાર્ડનની અંદર આવેલ વાલ્વ, કુંડીઓ સાફ કરાવી લીકેજસ બંધ કરાવવા.</p> <p>આસી.સીટી ઈજનેર(લાઈટ) :-</p> <p>સમગ્ર શહેરમાં જાહેર સ્થળો / મ્યુ.પ્રિમાઈસીસમાં આવેલ ફુવારા, વાલ્વનાં લીકેજસ બંધ કરાવવાની વ્યવસ્થા અને સતત મોનીટરીંગ રાખવું.</p> <p>ડે.સીટી ઈજનેર(ઝોન) :-</p> <p>ચોમાસા દરમ્યાન દરેક વોર્ડમાં તથા નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં વરસાદી પાણી ભરાયેલ હોય તો તેનો યોગ્ય નિકાલ માટેની વ્યવસ્થા કરાવવી.</p> <p>એડી.સીટી ઈજનેર (બ્રીજ પોજેક્ટ) / ડે.સીટી ઈજનેર(હાઉસીંગ પ્રોજેક્ટ / રોડ પ્રોજેક્ટ) :-</p> <p>પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત ચાલુ કામગીરીની જગ્યાએ કે ઉપયોગી બેરલ અથવા અન્ય સાધનોમાં વરસાદી પાણીનો ભરાવો ના થાય કે આસપાસમાં પાણી સ્થગિત ના રહે તે માટે નિકાલ કરવાની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરાવવી.</p>
<p>એસ્ટેટ વિભાગ</p>	<p>ડે.એસ્ટેટ ઓફિસર (ઝોન) :-</p> <p>દબાણ વિભાગનાં તમામ સ્ટોર્સ ખાતે જમા રાખેલ સાધનો, ચીજ, વસ્તુઓમાં વરસાદી પાણીનો ભરાવો ના થાય તે માટે ઉધા કરીને રાખવું અથવા તાડપતરીથી ઢાંકીને રાખવું અથવા શેડ નીચે રાખવું.</p>

<p>સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ ડેવલપમેન્ટ / બી.આર.ટી.એસ. પ્રોજેક્ટ</p>	<p>જનરલ મેનેજર(વહીવટ) / એડીશનલ સીટી ઈજનેર :- પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત ચાલુ કામગીરીની જગ્યાએ કે ઉપયોગી બેરલ અથવા અન્ય સાધનોમાં વરસાદી પાણીનો ભરાવો ના થાય કે આસપાસમાં પાણી સ્થગિત ના રહે તે માટે નિકાલ કરવાની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરાવવી.</p>
<p>ગાર્ડન / પાર્કસ</p>	<p>ડાયરેક્ટર :- તમામ ફુવારા, વાલ્વ, ફુંડીઓ સાફ કરાવી લીકેજીસ બંધ કરાવવાની વ્યવસ્થા કરવી.</p>
<p>સેન્ટ્રલ મેડીકલ સ્ટોર્સ</p>	<p>ઓફિસર, ઈ.ચા.મેડીકલ સપ્લાયઝ :- હોસ્પિટલો/અ.હે.સે./ ખાતેનાં તમામ માઈક્રોસ્કોપ સર્વિસ કરાવવા, રિપેરીંગની જરૂરીયાત હોય તો સમયસર રિપેરીંગ કરાવવા અંગેની વ્યવસ્થા કરવી અને મેઈન્ટેનન્સ માટે કોન્ટ્રાક્ટ નક્કી કરવું. નેશનલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ તમામ પ્રકારની એન્ટી મેલેરીયલ ડ્રગ્સ, હોસ્પિટલો / અ.હે.સે. ખાતે સપ્લાય કરવું અને જરૂરી મોનીટરીંગ રાખવું.</p>
<p>એન.એચ.એલ.મ્યુ.મેડીકલ કોલેજ / ન્યુ</p>	<p>પ્રિવેન્સન એન્ડ સોશીયલ મેડીસીન ડિપાર્ટમેન્ટ :- શેઠ વા.સા. અને શ્રીમતી શા.ચી.લા.મ્યુ. હોસ્પિટલમાં નોંધાતા તમામ રોગનાં મરણ કેસોમાં ડેથ ઓડીટ કરી તેનું સમયસર રિપોર્ટિંગ કરવું.</p>
<p>એલ.જી.મેડીકલ કોલેજ</p>	<p>પ્રિવેન્સન એન્ડ સોશીયલ મેડીસીન ડિપાર્ટમેન્ટ :- સીવીલ જનરલ અને શેઠ લ.ગો.મ્યુ. હોસ્પિટલમાં નોંધાતા તમામ રોગનાં મરણ કેસોમાં ડેથ ઓડીટ કરી તેનું સમયસર રિપોર્ટિંગ કરવું.</p>
<p>મ્યુ. હોલ / સ્ટેડીયમ / પીકનીક હાઉસ / પાર્ટી પ્લોટ / સ્નાનાગાર / કાંકરીયા લેકફ્રન્ટ ડેવલપમેન્ટ / સુ, / મ્યુઝિયમ / બાલભવન</p>	<p>મેનેજર / સ્નાનાગાર સુપ્રન્ટેન્ડેન્ટ / આસી.મેનેજર(કે.એલ.એફ.) / સુ સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ :- અન્ડર ગ્રાઉન્ડ / ઓવરહેડ ટેંક, અન્ય પાણી સંગ્રહીત પાત્રો હવાયુસ્ત ઢાંકણ થી બંધ રાખવા અને અઠવાડીયામાં એક વખત ખાલી કરી સાફ કરી ઉપયોગમાં લેવા. પાણીની પાઈપ લાઈન / ડ્રેનેજ લાઈન, ફુવારા, વાલ્વ, ફુંડીઓ સાફ કરાવી લીકેજીસ બંધ કરાવવાની વ્યવસ્થા કરવી.</p>
<p>શાળા / કોલેજ / થિયેટર / કોમર્શીયલ કોમ્પ્લેક્ષ /</p>	<p>આચાર્ય / મેનેજર :- અન્ડર ગ્રાઉન્ડ / ઓવરહેડ ટેંક, અન્ય પાણી સંગ્રહીત પાત્રો હવાયુસ્ત ઢાંકણ થી બંધ</p>

મોલ	રાખવા અને અઠવાડીયામાં એક વખત ખાલી કરી સાફ કરી ઉપયોગમાં લેવા. પાણીની પાઈપ લાઈન / ડ્રેનેજ લાઈન, ફુવારા, વાલ્વ, કુંડીઓ સાફ કરાવી લીકેજીસ બંધ કરાવવાની વ્યવસ્થા કરવી. આરોગ્ય વિભાગનાં અધિકારીઓ / કર્મચારીઓ દ્વારા આપેલ સુચના મુજબ અમલ કરવું.
------------	--